

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 4/2017

Duben 2017

Velikonoce a dítě, které nás vedlo

Ještě nikdy pro mě odkaz Velikonoc neznamenal tak mnoho. Asi před měsícem se učitelka mého syna z nedělní školy obrátila na vedoucí náboženské výchovy s jistým problémem. Chtěla, aby se Tommy zúčastnil hrané křížové cesty, ale nevěděla, jak ho zapojit. Je totiž autista a komunikace a socializace mu jdou těžko. Co je ještě horší, má strašnou trému před publikem. Ředitelka mi poslala email s dotazem, zda chci, aby Tommyho jednoduše do představení nezaangažovali, nebo zda od nich očekávám, že mu nějakou roli "vymyslí" – a všem nám bylo jasné, že nepůjde o žádnou roli, kde se má mluvit. Jako matka

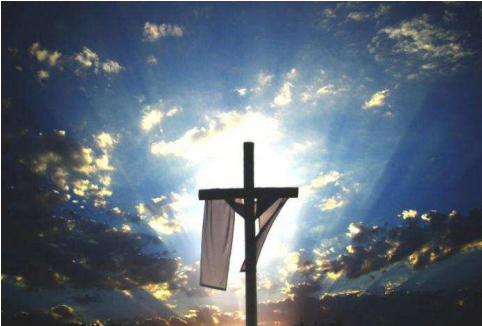
autistického dítěte jsem se vždy snažila ho trošku postrkovat. Proto jsem samozřejmě nechtěla, aby vynechali z divadelního představení, v němž se měly představit všechny děti pátého ročníku. Přimluvila jsem se tedy za jeho účast a oni reagovali vynikajícím nápadem – takovým, který znamenal o úroveň víc, než jen posouvání kulís, a o stupínek méně, než úloha s nutností slovního projevu. Tommy měl držet tabulky s návodem pro diváky, které je zapojovaly a naznačovaly, kdy a co říct. Toto tedy určitě nebyla příliš velká role; Tommyho kamarád Matt měl hrát Ježíše. Když jsem to zjistila, schválila jsem to v duchu jako velmi dobrý výběr – Matt se na roli Ježíše hodil. Celá léta byl právě on jediným dítětem, které se v nedělní škole s Tommym bavilo; pouze on Tommyho vždy pozdravil. Nastalo

ráno, kdy se mělo hrát představení, a do tělocvičny napochodovaly všechny děti prvního až čtvrtého ročníku. Můj manžel, moje máma a já jsme zaujali místa na skládacích židličkách vzadu. Kostýmy "herců" byly zcela minimalistické: "ženy" s "Ježíšovou matkou" měly hlavy zahalené dlouhými šátkami. "Vojáci" měli kolem beder červené šerpy a jejich meče byly plastové. "Ježíš" (Matt) byl oblečen do bílého ministrantského oděvu. Na hlavě měl provizorní trnovou korunu. Začalo se hrát a já jsem se přistihla při tom, že nedokážu zastavit příval slz. Známi si pravděpodobně mysleli, že pláču proto, že můj syn je tam s ostatními a docela dobře zapadá. Stál tam a v ruce držel tabulku. To mě ale tak nezlomilo. Dostalo mě, že drama o Ježíšově smrti a zmrtvýchvstání hráli jedenáctileté děti. Jedním slovem NÁDHERNÉ. Byly takové nevinné, ale zároveň při tom, jak se účastnily nejsvětějšího dramatu lidské historie, byly zcela vážné. Na Tommyho rekvizitě stálo: "Neboť jsi svým svatým křížem vykoupil svět." A na opačné straně: "Ježíši, nauč mě následovat tě." Věděl naprosto přesně, kdy má tabulku zvednout, aby nám naznačil, že se máme přidat, tak jako i to, kdy ji má otočit na druhou stranu. Diváci sledovali, jak Ježíše odsoudili na smrt, jak mu na ramena vložili kříž, jak byl tou vahou obtížený až tak, že třikrát padl, jak ho utěšovala jeho matka, jak ho přibili na kříž a pak ho z něj svésili. A nakonec Ježíš vstal z mrtvých. Ó, aleluja! Nikdy do té doby pro mě velikonoční odkaz neznamenal tak mnoho. Tommy nám všem pomohl zapojit se a bedlivě sledovat, co se děje. Toto dítě, které má nesmírný problém úplně normálně konverzovat s vrstevníky, se staršími, s kýmkoli, nyní vedlo celé shromáždění v duchovních odpovědích. Bůh dokáže připravit cestu. Najde cestu pro ty, kteří ji potřebují. Ať vy všichni v tyto Velikonoce zakusíte radost vzkříšeného Ježíše. A kéž skutečně prožijete slova z Tommyho tabulky: "Neboť jsi svým svatým křížem vykoupil svět." Při děkování Tommy napochodoval do přesného středu mezi herce a kulisáky. Matt (Ježíš) byl daleko na boku, mimo světla reflektorů. Tommy byl na sebe hrdý. Podle něj byl on hvězdou představení. A v mnohém i opravdu byl.

(podle cesta+)

Jeden za všechny: Všichni za jednoho

Nyní mlčíš. Vše podstatné, co mělo být řečeno, jsi už vypověděl. Vše, co mělo být uděláno, jsi udělal. Až do krajnosti. Šel jsi do tohoto podniku za nás všechny, do jednoho, počínaje Adamem a konče těmi, kteří jsou teprve v Božích plánech. V tomto rozhodnutí nebylo nic o "musení" - ale od počátku v něm byla láska,

kteřá přesahovala (a přesahuje) lidské chápání přes všechny generace. Byl jsi narozený do bídy, živiš se jako dělník. A pak chodíš a učíš ne ty, kteří měli v rukou masy – ale právě ty obyčejné, které život tlačil shora do těžkých situací. Navzdory strachu těch nahoře jsi nepřipravoval revoluci Židů – ale připravoval jsi revoluci lásky, která

mění svět. Začal jsi ji uplatňovat sám od sebe. Do extrému lásky, která ještě i dnes mrazí a naplňuje jedny úžasem a povzbuzením, jiné strachem a odmítáním. Teď tady ležíš. Z lidského hlediska je pohled do tvého hrobu čistá prohra. Vše je skončeno, báječný učitel už nemá co říct. Jen ti, co ti uvěřili, vědí, že láska přesahuje parametry smrti i obrovského kamene, kterým je jakýkoliv hrob přivalen. Šel jsi jeden za všechny. Abys nám dal příklad, jak žít Boží království již zde, v tomto století, v tento den, v této vesnici, na této ulici, s těmito sousedy, s tímto manželem, s takovými dětmi, s touto tchyní, s tímto šéfem, s touto prací, kterou mám. Ležíš a mlčíš, a přece mluvíš tak hodně.

Je čas vstát – nám všem, kteří známe tvé jméno a kteří jsme uvěřili, že Ty měníš dějiny a jsi stále s námi. Vstát z hrobu vlastní lenosti, pocitu malosti, pohodlí, své bezpečné zóny, vlastních představ o víře. Ty jsi přišel v okamžiku, který tlačil tvůj národ, abys přinesl "know-how" pro všechny, kteří ve svém čase vstupují do kritických situací svých dnů. Právě teď v tomto tichu jsme povoláni jít všichni za Jednoho. Povstat a nést svědectví života, kterému jsi nás učil a učíš. Být tvým co nejvěrnějším obrazem a odrazem. Dívat se očima milosrdenství a lásky, která koná, která nestojí. Mluvit slovy, která jsou pravdivá a přesná, a přece nezraňují, ale vedou. Mít ruce a nohy, které jdou a slouží přesně tam, kam bys v tomto okamžiku vykročil ty. Přinášet Boží

království, zasévat jeho semeno a hle, už roste! V tomto okamžiku, v mlčení čekání Bílé soboty, máme vykročit jako jeden. Přestože se mnohým zdá být konec všemu: mise nekončí, mise má v okamžiku nového velikonočního rána další apoštoly lásky, kteří jsou všichni za Jednoho. Vstáváme, jdeme s Tebou!

(podle cesta+)

Tvář jsem neskryl před potupou... aneb Vykoupení

Prorok Izaiáš, který 700 let před narozením Ježíše Krista napsal v Jeruzalémě velký prorocký spis, je často označován za "evangelistu Starého zákona" a jeho proroctví za "evangelium Starého zákona". Celé jeho hlásání je totiž zaměřené na ohlašování budoucí spásy. V jeho prorocké knize najdeme nejen důležité proroctví o narození Vykupitele (Iz 7, 13 - 15), ale i čtyři písně o utrpení Pánova služebníka, které se vztahují na Mesiáše.

Výraz "Pánův služebník" se vyskytuje na více místech Starého zákona, ale jeho vlastní místo je v Izaiášově proroctví. V dějinách biblického bádání byly v Knize proroka Izaiáše identifikovány čtyři souvislé texty jako odlišné od ostatních textů tím, že popisovaly utrpení Pánova služebníka (hebr. *Ebed*

JHWH). Jde o texty Iz 42, 1 - 4; 49, 1 - 6; 50, 4 - 9 a 52, 13 - 53, 12. Hospodinův služebník se zmiňuje i v dalších textech (např. Iz 41, 8 - 9; 42, 19; 43, 10), ale to jsou jen jednotlivé výrazy, takže mínění židovských rabinů a celé církevní tradice je, že v Písmu jsou právě tyto

čtyři písně o Hospodinově služebníku, které mají mesiášský význam.

Společným prvkem těchto textů je, že všechny mluví o Hospodinově služebníku, ale z různých pohledů.

Čtyři pozoruhodné texty

První píseň představuje jeho služebníka v dokonalém souladu s Bohem a v tichém vystupování před lidmi. Do popředí vystupuje jeho jemnost s ohledem na lidi. Charakteristický je obraz nalomené třtiny a doutnající knot. Pánův služebník je nedolomí a neuhasí, ale zachrání, pozvedne, upevní a umožní jim ožít.

Druhá píseň naznačuje, že Hospodinův služebník ve vztahu ke svému lidu zažije i odmítání a potíže. Bůh ho však posiluje a představuje mu velkolepé poslání, které se bude vztahovat jak na vyvolený lid, tak na pohany. Jde zde o obecné, univerzální poslání Pánova služebníka.

Třetí píseň je originální v tom, že přibližuje vnitřní svět a vnitřní prožívání poslání Pánova služebníka. Lid mu způsobuje utrpení, ale Bůh mu ho pomáhá snášet. Smysluplnost jeho poslání a služby pramení ve vnitřních důvodech.

Čtvrtá píseň nakonec představuje Služebníka potupně znetvořeného utrpením. On nesl na sobě nepravosti všech, byl zavržen a zabit. Se zločinci mu dali hrob, ale definitivním výsledkem jeho utrpení bude slavné vítězství, které však bude spočívat v něčem jiném než v potupě poražených. Vítězství bude patřit všem a bude spočívat v nové kvalitě nového života pro všechny.

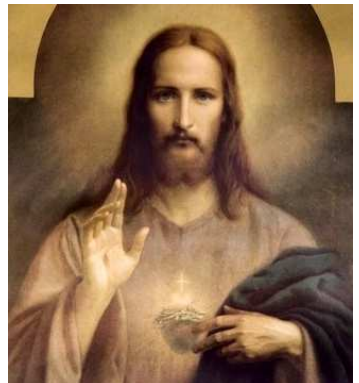
Tajemná postava Pánova služebníka

Zdá se, že záměrem textů identifikovaných jako texty o Hospodinově služebníku je tajemnost hlavní postavy. Tyto písně nás staví před otázku: Kdo je tím Hospodinovým služebníkem?

Už samotný fakt, že to není jednoznačné a že musíme vynaložit úsilí na pochopení této otázky, má své kouzlo a přitažlivost. Zřejmě i v tom spočívá cíl jejich autora či autorů. Nejde zde tedy pouze o formální efekt textů, ale o naši formaci prostřednictvím pátrání v Božím zjevení.

Na koho je tedy možná čtyři písně vztahovat?

Autoři v odpovědích nejsou jednotní. Z podrobnějšího zkoumání textu, jakož i z dalších míst Písma lze zjistit, že nositelem titulu Pánův služebník v první písni může být vyvolený lid. Druhá píseň ukazuje, že Služebníkem může být nějaká skupina lidí, kterou proroci nazývají "zbytek". Lze tím myslet např. i "zachráněné

Izraele", kteří se vrátí ze zajetí v 6. století před Kr. V mesiášském pohledu to může být společenství těch, kteří vnitřně přijmou celý Boží plán spásy. Třetí píseň prokazuje vnitřní charakteristiky služebníka, které připomínají položení proroků. To nápadně připomíná osud proroka Jeremiáše. Prorocký pohled však směřuje k Mesiáši. Čtvrtá píseň se každoročně čte na Velký pátek, protože utrpení Páně služebníka se v mnoha detailech podobá utrpení Ježíše Krista. Tedy samotná liturgie rozpoznává v Hospodinově služebníku našeho Vykupitele Ježíše Krista.

Obsah a členění třetí písně

Třetí píseň o Hospodinově služebníku jsme si už limitovali na text Iz 50, 4-9. V některých vydáních Písma se limituje i text Iz 50, 4-11, ale sledujeme přísnější kritérium.

Obsahem této písně je řeč nebo meditace Služebníka o něm samotném ve vztahu k Bohu. V této písni tedy poznáváme identitu Služebníka a jeho postoj k Bohu. Po přečtení tohoto textu máme dojem, jako by se Služebník vnitřně ujišťoval o své radostné otevřenosti a o své pohotové ochotě, kterou poslouchá Pána a vzdoruje fyzickým útokům trýznitelů.

Po obsahové stránce se text dá rozčlenit na čtyři části: 1. řeč a sluch ve službě Bohu a bližnímu (v. 4 – 5); 2. záda a obličej snášejí bití a potupu (v. 6 – 7); 3. jistota Služebníka (v. 8); 4. Pán obhájí Služebníka (v. 9). Všechny zmíněné části ukazují i vzájemnou souvislost, takže text představuje jasné poselství a dosahuje zřejmě velkou účinnost na čtenáře. Hospodinův služebník není v textu ani jednou jmenován. Autoři si všímají podobnost stylu s Jeremjášem.

Výklad třetí písně o Páně služebníku

Řeč a sluch (v. 4 – 5) jsou v textu vyjádřeny výrazy "jazyk učedníků" a "ucho". Učednický jazyk zde znamená "seznámený, vyškolený, připravený, uvedený". Pěkně naznačuje připravenost a pohotovost Služebníka poslouchat a vnitřně přijmout Pánovo poselství a splnit své poslání. Slova "otevřel mi ucho" to pěkně dosvědčují. Pánův služebník je v naprosté jednotě s Pánem, který mu ukládá poslání, je dokonalým nástrojem Pánovy vůle.

Záda a tvář Služebníka (v. 6 – 7) nesou potupu a bití. Pánův služebník se ocitl v situaci proroků, kteří se často setkávali s odporem Izraele. Popsané formy utrpení není možné blíže charakterizovat – zda jde o obrazné vyjádření nebo o vlastní smysl slov. Tyto verše jsou neobyčejně dojemné. Ukazují Služebníka ne v pasivní odevzdanosti trýznitelům, kterým se již nebrání a nechává je, ať

dokončí dílo zkázy a své zloby ... Pánův služebník se zde ukazuje v postoji nesmírné lásky, kterou tak miluje člověka, že se vůbec nebrání před žádnou formou slepé zloby a nenávisti či ukrutných muk, které mu člověk připravil.

Toto utrpení lze vidět na osudech kteréhokoliv proroka (např. Jer 1, 18; Ez 3, 8-9), ale není možné nevšimnout si doslovné splnění těchto forem mučení na Ježíši Kristu (např. bičování, korunování trním...).

Zajímavá je formulace o tváři ztvrdlé jako křemen (v. 7). Tato formulace vyvolává dojem zatvrzení ve smyslu jakéhosi tvrdého odporu vůči trýznitelům. Ve skutečnosti jde o zatvrzení směrem dovnitř, tedy pevné rozhodnutí vydržet kritické momenty v plnění poslání Pánova služebníka. Čili ne tvrdý odpor, ale pevné vnitřní vědomí správnosti a smysluplnosti poslání, které Služebník dostal od Pána a které chce naplnit. Originální řecký text zde používá stejný základ slova jako v případě Lk 9, 51, kde se hovoří o Ježíšově pevném rozhodnutí jít do Jeruzaléma, aby završil své poslání.

Jistota Pánova služebníka (v. 8) má svůj původ v Bohu. To neznamená nějaké pohrdavé vyvyšování se nad ostatní lidi, ale jde o skutečnost, která převyšuje člověka. Totiž člověk není schopen určit, jakým způsobem se má uskutečnit jeho vykoupění. Když si člověk troufl soudit Ježíše Krista, vysloužil si od něj pouze větu: "Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí..." (Lk 23, 34).

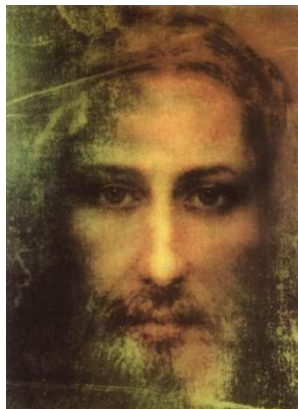
Pan obhájí Služebníka (v. 9). Pánův služebník nemá žádný strach před žalobci, je si zcela jist svou pravdou a pomocí, kterou mu poskytuje Pán. Otázka "Kdo mě odsoudí?" Znamená: Kdo dokáže, že jsem vinen...? Otázka z textu jen zdůrazňuje naprostou nemožnost dokázat omyl nebo jakýkoli jiný nedostatek v poslání Služebníka. Odpověď na vyslovenou otázku je vlastně jediná: Nikdo nemůže dokázat vinu jeho služebníka, protože tato prostě neexistuje. Pán Ježíš byl ve všem nám podobný kromě hříchu...

Jasnost a tajemnost Pánova služebníka

Texty o Hospodinově služebníku jsou celkově čtyři a v otázce identifikace Služebníka ukrývají v sobě na jedné straně jasnost a zároveň určitou tajemnost.

Jasnost spočívá především v tom, že je nemůžeme dokonale vztahovat na nikoho jiného, pouze na Ježíše Krista. Kritérium dokonalého plnění Boží vůle, nevinnost a zároveň pokora, pokora, snášení potupy a utrpení, to všechno jsou vlastnosti, které představil na sobě pouze Ježíš Kristus. Tedy je nad každou pochybnost, že Hospodinovým služebníkem je Ježíš Kristus.

Postava Pánova služebníka však ukazuje v sobě i určitou tajemnost. Ta spočívá v tom, že textů s tímto klíčovým výrazem je více a mezi sebou se liší. Jsme tedy nuceni o nich uvažovat a hledat identitu služebníka, porovnávat ji s některými králi nebo proroky, jako byli političtí vůdci Zorobábel či Nehemjáš nebo král Ezechiáš či prorok Jeremiáš apod.

Zdá se, že Božímu zjevení jde o to, abychom se i vlastním uvažováním dopracovali k závěru, že Hospodinovým služebníkem je Mesiáš, Ježíš Kristus. Jde také o to, abychom se tímto hledáním usilovali osvojovat si jeho vlastnosti a následovali ho trpělivým snášením těžkostí života a konáním skutků milosrdenství. Tak se i tajemnost jeho služebníka vedle jeho jasnosti stává pro nás užitečnou.

(podle KN)

Příběh Kristovy trnové koruny z Paříže

V pokladnici baziliky Notre-Dame v Paříži je uschována jedna z nejcennějších relikvií křesťanství – Kristova trnová koruna. Nachází se ve skleněném relikviáři, který zhotovili na konci 19. století. Jen málokdo ví, že se za tímto předmětem skrývá pozoruhodný středověký příběh, jakých není mnoho.

Svědkiem víry spojeným s relikvií Kristovy trnové koruny se v tomto případě stal sv. Ludvík IX. (1214 - 1270) a jeho příklad inspiroval křesťanů ještě dlouho po jeho smrti.

Evangelium vzpomíná, že Pilátovi vojáci upletli z trní korunu a nasadili ji Kristu na hlavu, aby vypadal jako král a dělali si z něj posměch. Trní se vbodalo do jeho hlavy a zpod vlasů mu stékaly praménky krve. Byla to Spasitelova koruna slávy a vykoupení.

Kristovy zbraně

Křesťané vždy zvláště uctívali pašijové relikvie spojené s jeho mučednictvím a nazývali je i *arma Christi* - Kristovy zbraně, kterými porazil zlo a smrt. První písemná zmínka o existenci trnové koruny pochází z roku 409 od sv. Paulína z Noly, který ji vzpomíná v chrámu na hoře Sion v Jeruzalémě. Kolem roku 1063 se během křížových výprav dostala do Konstantinopole, kde tehdy bylo latinské císařství. A tuto korunu v 13. století získal francouzský král. Francie je jejím domovem dodnes.

Relikvii přivítal sám král

Arcibiskup Gautier Corn ze Sens zapsal osobní svědectví o příchodu relikvie do Francie. Přivezli ji přes Benátky dva dominikáni Jacques a André de Longjumeau. Král je čekal 10. srpna 1239 ve Villeneuve-l'Archevêque, 130 kilometrů jihovýchodně od Paříže. Nejprve ověřil pravost a neporušenost pečeti stříbrné skříňky, pak z ní vyndal zlaté pouzdro, ve kterém byl věnec zelených trnových větviček. Ukázal je své matce a bratrovi, duchovenstvu a šlechtě i ostatním, kteří ho doprovázeli. Přítomné naplnil pocit, jako kdyby se právě setkali s bolestným a trpícím Kristem. Další den přišli do města Sens. Část cesty nesl truhlici osobně panovník spolu s bratrem, kráčeli pokorně bosí a oblečení v kajících tunikách. Pouť dlouhou 25 km završili

Koruna v pařížské katedrále je kruh z trnových prutů spojených zlatými nitěmi. Kruh má průměr 21 centimetrů. Kolem 70 trnů francouzští králové a byzantští císaři darovali katedrálám a kostelům v různých křesťanských zemích. Sám Ludvík IX. daroval posvátný trn i českému králi Přemyslu Otakarovi II., jehož vzácný dar inspiroval k výstavbě cisterciáckého kláštera Zlatá Koruna (Sancta Corona).

v katedrále sv. Štěpána, nejstarší gotické katedrále ve Francii. Ráno pokračovali lodí po řekách Yonne a Seine až do sídelního města, kam došli 18. srpna.

Nadšení z příchodu Kristovy koruny byly nejen Pařížané, ale i zbytek kontinentu, jak to zaznamenali středověké kroniky ve Francii a v Anglii. Ludvík IX. měl v tento triumfální den teprve pětadvacet let; korunovanou hlavou byl však již třináct let. Na středověké poměry to byl státnický úspěch. Arcibiskup Gautier Corny poznamenal, že nastaly nové časy, protože jak si kdysi Kristus vybral Svatou zemi k mystériu spásy, tak si Bůh nyní vybral Západ, aby odtud na konci časů andělé vynesli Kristovu trnovou korunu na poslední soud. Od té doby relikvie nikdy neopustila Paříž.

Trnová koruna jako záloha

V Konstantinopoli se nacházely i další relikvie související s Kristovým utrpením: Svatý kříž, Stefatonova houba, Longinovo kopí. Křížáci je neodnesli do Evropy, ale zůstaly na Východě ve vlastnictví latinských vládců Byzance.

Poslední latinský císař Balduin II. z Courtenay však potřeboval finance na upevnění svého dědictví na Východě, a tak 4. září 1238 dal trnovou korunu do zástavy u Benátčana Nikolase Queriniho. Francouzský král relikvii vykoupil vyplacením dluhu. Podle kritičtějšího pohledu Balduin příbuznému Ludvíku vysvětlil, že to byzantská hrabata zastavila korunu, aby získala prostředky na upevnění východního císařství, aby nemusel přímo žádat peníze na svou podporu. V 19. století se rozšířily fámy, že to bylo za 135 tisíc liber, což byla za Ludvíkových dob polovina ročního státního příjmu; pro srovnání hodnota nové, velké válečné lodi byla asi 4 tisíc liber a Ludvíkova svatba vyšla na 2,5 tisíce liber. Kritické pohledy odhadují, že vyplacená částka byla mezi 6,5 až 12 tisíce librami.

Stánek za půl státního příjmu

I další rekvizity Kristova martýria se dostaly do zástavy a Ludvík je vykoupil: fragmenty Kristova kříže, část kopí, purpurový plášť, ve kterém byl Kristus korunován trním, rákos, houba a další předměty, například Mojžíšovu hůl. Pro středověkou společnost to byly poklady, které věřícího křesťana spojovaly přímo s Vykupitelem a tajemstvími spásy. Byly cílem poutí, ale i zárukou Boží ochrany a přízně těch osob a míst, které je uchovávaly.

Ludvík měl sny velkého křesťanského vládce a pro vzácné relikvie spojené přímo s Kristovým vykupitelským dílem se rozhodl postavit kamenný relikviář, jehož umělecká krása měla být vzácnější než samotný kámen a hodnota lidské práce potřebné na jeho postavení. Na královském pozemku v jeho paláci (dnes

ministerstvo spravedlnosti) na ostrově Cité na Seině byla postavena slavná dvoupodlažní Sainte-Chapelle. Posvětili ji 26. dubna 1248. Stavba stála 40 tisíc liber, schránka na relikvie 100 tisíc liber.

Palácová kaple nebyla veřejná, sloužila králi, ale trnovou korunu na Velký pátek a při vzácných příležitostech ukazovali veřejnosti a nosili v procesích. Pro Francii jako "první dceru Církve" byla zárukou Božího požehnání. I proto se Ludvík odvážně vydal na křížovou výpravu, ze které se už živý nevrátil. Papež Bonifác VIII. Ludvíka kanonizoval v Orvietu v roce 1297. Rytíř Jan ze Joinville ve svých pamětech představil Ludvíka jako ideálního panovníka a světce. Stejně se na něj hledí i kritickými očima dneška.

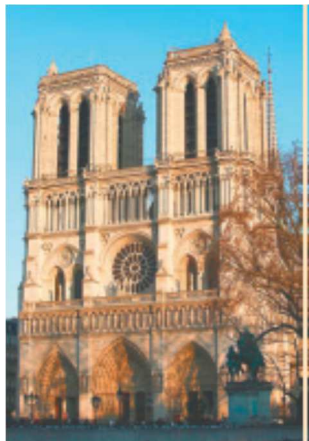
Neslýchaná nabídka

Pro Katolickou církev a žebravé řehole byla Ludvíkova vláda mimořádným obdobím, stejně i pro Francii a jeho lid. Po mystické zkušenosti sv. Františka († 1226) se stigmaty se kazatelé obrátili na zdůrazňování prožívání Kristova utrpení. Románskou zbožnost nahradilo *devotio moderna*, které znamenalo změnu v spiritualitě, neboť věřícím křesťanům se nabízelo cosi do té doby neslýchané: že svůj osobní kříž mohou spojovat s Kristovým křížem, a tak se s ním duchovně sjednocovat. Tato duchovní novinka našla odezvu i v ikonografii a umění a je živá dodnes.

Uchráněna i ochraňující před Hitlerem

Ludvíkova Sainte-Chapelle se stala nepřekonaným vzorem pro stavbu podobných objektů v Evropě. Obměny Sainte-Chapelle vznikly i na více

místech Slovenska: Kláštorisko, Kaple sv. Kateřiny v Bratislavě, kaple na Zvolenském zámku, františkánská Kaple sv. Jana v Bratislavě, kaple Zápoľskovci v Spišském Čtvrtku, Spišské Kapitule a Kaple sv. Alžběty na Spišském hradě. Nejvíce se to však podařilo postavením Kaple sv. Michala

v Košicích, která jako jediná v Uhersku byla postavena ze stejného důvodu jako ta v Paříži. V Košicích v ní (od dokončení, asi v roce 1370) až do počátku 15. století uchovávaly relikvii Kristovy krve - důsledek místního eucharistického zázraku, který se před rokem 1350 stal v prvním kostele sv. Alžběty v Košicích. Její finanční i umělecká hodnota udivuje dodnes, podobně jako ta pařížská. Uherský král Ludvík Velký pro ni daroval relikviář, který - podle dokumentů - neměl obdobu v Evropě, dokud ho nezničili Tököliho vojáci v 17. století.

Do dějin Sainte-Chapelle se negativně zapsala Francouzská revoluce - byla poškozena revolučním vandalismem. Trnová koruna se proto dostala do Katedrály Notre-Dame, kde prožila všechny návaly francouzského sekularismu. Dokonce ji na jaře 1940 nesli v procesí městem, aby si vyprosili Boží ochranu před Hitlerem.

Relikvie jako příležitost k setkání s Bohem

Světci, relikvie, obrazy či svatá místa jsou prostředky, které mohou povznést víru. Pašijové relikvie nabízejí několik příležitostí: rozjímat o Kristu a jeho tajemstvích, o mém podílu na jeho utrpení, o jeho vykoupení mé duše, o přijetí kříže, o připodobnění Kristu v tomto kříži, o pokoře, o naší slabosti, ve které se dokonale projevuje Boží moc.

Kristova trnová koruna bez víry je jen obyčejným předmětem s neobyčejným příběhem. Ale s vírou je místem setkání člověka s Bohem. I lidský život bez víry může být pozoruhodný, ale s vírou má nadpřirozenou hodnotu.

(podle KN)

Jednání postav v procesu s Ježíšem Nazaretským

Při událostech umučení Ježíše Krista se setkáváme s mnoha postavami, které zde mají svou specifickou a nezastupitelnou roli. Jejich vstup do procesu s Ježíšem Kristem byl nepředvídatelný a v jejich jednání můžeme zkoumat své vlastní chování v krizových situacích života.

Jidášova zrada

Když se objeví Jidášovo jméno, všechny to nutí sevřít pěsti i pero, zamýšlí se náboženský spisovatel Alessandro Pronzato. "Kdyby se shromáždily všechny stránky, které se věnovaly Kristovu zrádci, byl by to tak nelítostný svazek, jaký by neměl nikdo jiný. Jidášovo jméno vyčerpalo všechna nejpotupnější epiteta."

Myslitel François Mauriac se z toho dostává s krutou lehkostí: "Jidáš byl milován právě dost, aby jeho zrada byla neodpuštělná." Pronzato se k tomu

vyjadřuje: "Málo mi záleží na tom, jak s Jidášem zacházela slavná pera. Ve chvíli, kdy Jidáš dovršuje svou zradu jedním z nejposvátnějších znaků lásky, polibkem, Ježíš vybírá ze slovníku svého srdce jediné jméno: Přítel."

Když Ježíš právě v nejkrásnější chvíli při Poslední večeři prohlásil: "Amen, pravím vám, jeden z vás mě zradí" (Mt 26, 20), každý z apoštolů na chvíli cítil, že tím zrádcem může být i on sám.

Mauriac píše, že po Jidášově odchodu apoštolové "cítili, že se atmosféra stala lehčí". Nejsem o tom vůbec přesvědčen. Spíše si myslím, že v srdci každého apoštola musela zůstat trapná, nezničitelná výčitka. Jidáš zradil, protože ho zradili oni.

Zůstat v teploučku, zdůrazňuje Pronzato, v bezpečí, mezitím co Jidáš je venku, v noci, aby dokončil svůj obchod, s penězi, které ho za chvíli začnou pálit v rukou, znamaná stát se spoluviníky jeho zrady.

Malchusovo ucho

Uvažujme se sv. Augustinem ve zpracování kněze Roberta Horky nad postavou Malchuse.

Kdo je Malchus? Bezvýznamný sluha, kterému je věnován pouze jeden řádek textu: "Šimon Petr měl meč. Vytasil ho, zasáhl veleknězova sluhu a ut'ál mu pravé ucho. Sluha se jmenoval Malchus" (Jan 18, 10). Malchus v překladu

znamená *regnaturus*, čili ten, který má, může kralovat. Navíc evangelista připomíná, že byl *dúlos*, čili sluha nebo otrok.

Ježíš řekl: "Amen, amen, pravím vám: Každý, kdo hřeší, je otrok" (Jan 8, 34). A tak jsme se ocitli jako otroci v doprovodu svého pána, který nás poslal zajmout Krista.

Tu najednou Petr zvedne meč a usekne Malchusovi ucho. Zvláštní, proč si apoštol vybral právě takovou nepravděpodobnou část těla. Svátý Augustin říká, že pokud to evangelista zaznamenal, jistě to mělo svůj význam. Ucho je totiž místo, kudy do lidského nitra proniká slovo. A my tak často slýcháme našeptávání vlastních vášní, které nám radí jít proti Kristu. Musíme se postavit před někoho, kdo má moc rozvazovat, aby nám "ut'ál" ucho. O tom je svátost pokání.

Konvertita Scott Hahn na toto téma říká: "Zpověď je pro mnohé katolíky složitá. Čím více hřešíme, tím méně se nám chce mluvit o svých hříších."

Sv. Augustin v komentáři pokračuje: "Pouze evangelista Jan zaznamenal jeho jméno, stejně jako pouze Lukáš říká, že ho Pán uzdravil." To je vytoužené ovoce svátosti smíření: získat nové, uzdravené ucho, které už bude poslouchat pouze Krista.

Pilátova žena

S postavou Pilátovy ženy se setkáváme jen v evangeliu podle Matouše: "Neměj nic s tím spravedlivým, protože jsem si dnes ve snu mnoho vytrpěla pro něj" (Mt 27, 19).

Její námitka byla tehdy právě taková neslychaná, jakoby dnes asi intervenovala manželka soudce nejvyššího soudu a ovlivňovala běžící jednání. Král Herodes Agrippa I. napsal o Pilátovi císaři Caligulovi: "Pilát měl neoblomný a bezohledný, tvrdý charakter." Byl to tedy muž takové ženy, která odsunula všechny pochybnosti, překážky či předsudky stranou. Riskovala přitom svou hlavu. Pilátova žena bere odkaz snu vážně. Vůči svému manželovi určitě nedělá nic ukvapeně. Jistě dobře znala svého muže. A ví i to, že mu Židé dokáží připravit každou možnou past. Ztráta císařova přátelství se rovná vlastnímu ortelu smrti.

Pilátova žena svědčí jako pohanka pro Krista. Stojí tím v těsném spojení se setníkem v Kafarnaum a se setníkem pod křížem. Tito pohané poznají Ježíše a svědčí o tom. Zdánlivě zbožný jeho lid - ho odvrhne.

Pilátova žena - okrajová postava v událostech utrpení. Snad. Pro křesťany, jak se mi zdá, je zrcadlem, do kterého se musíme dívat a vzhledem k němu musíme slyšet otázku: jakou hodnotu má pro nás Ježíš, zejména tehdy, kdy je jiným nepohodlný a nám dělá problémy?

I dnes existují lidé, které nepočítáme ke zbožným, ale kteří přesto mají jemný cit pro Boha. I oni dnes, právě tak jako pohané tehdy, zahanbující "spravedlivé", poznávají a svědčí o Boží přítomnosti. V každém případě nevěřím, že stačí patřit ke společenství Ježíše jen podle statistiky.

Posměch vojáků

Alfred Delp, svědek víry, jehož gestapo zajalo a jehož život skončil na šibenici, napsal v dopise z vězení: "V jedné noci jsem si skoro zoufal. Strašně mě zbili. Pozdě večer mě příslušníci SS doprovodili do vězení a předali se slovy: Tak, spát této noci nebudeš moci. Budeš se možná modlit a nepřijde ani Bůh, ani anděl, aby tě osvobodili. My se však dobře vyspíme, a zítra ráno tě zbijeme s čerstvými silami."

Vždy znovu a v našem nynějšku a dnešku se pro učedníky Ježíše opakuje, co musel Pán zkusit sám na sobě. Zastavme se na chvíli a zkusme pochopit, co evangelista sv. Matouš popisuje. Nejdříve bylo kruté bičování, které provedli ti stejní vojáci, kteří Ježíše nyní vedou do úřední budovy římského místodržitele. Pro ně to byla vítaná příležitost vylít si svou surovou samolibost na zástupci pohrdaného a nenáviděného židovského národa.

Nyní se plní na Ježíšovi slovo proroka: "Panovník Hospodin mi otevřel ucho a já se nezdráhal, zpět jsem neustoupil" (Iz 50, 5). Tak představuje Ježíš obraz trpícího Božího služebníka: "Nemá podoby ani krásy, abychom hleděli na něj, a nemá vzezření, abychom po něm toužili" (Iz 53, 2).

Neopakuje se scéna v úřední budově římského místodržitele dnes nesčetněkrát? Najednou nám přejde přes cestu někdo, kdo nás dráždí. Možná pouze jinak mluví, má jiný světonázor ... možná se dokonce dostal do situace, která nám dává podnět k tomu, abychom na něj ukázali prstem. Lidé se stávají nesmírně zlí, když opouštějí cestu lásky. Jsme povoláni kráčet po cestách, po kterých kráčel Ježíš, i tehdy, když je třeba s Ježíšem

nosit trnovou korunu výsměchu a s ním sestupovat do ponižování.

Donucený Šimon

Když nás k něčemu nutí, objeví se v našem nitru projevy odporu, snad i zlosti. Co se dělo v Šimonovi? Situaci si lze dobře představit. Po bičování a bohorouhačném korunování vedou odsouzence na smrt. Přihlízející se mu mohou vysmívat, utvrzovat výrok smrti: dobře mu tak! Vůči bezbrannému se cítí silní.

Možná Šimon nestál déle u silnice. Ale bylo mu jasné v prvním okamžiku, že tento odsouzenec měl za sebou jen jedno utrpení - to nejhorší stálo ještě před ním.

V každém případě je jasné, že tento Šimon vůbec neměl úmysl dostat se do spojení s Ježíšovým odsouzením.

Jak to všechno bylo nevhodné pro Šimona, tak to bylo nevhodné i pro toho, kterému musel pomáhat. Na tomto úseku cesty se však stalo něco, co se jen těžko vyjadřuje slovy. Tento na smrt odsouzený, který se těžce vlekl vedle Šimona, je zcela jiný, neztrácuje okolostojící, jeho oči nesrší

nenávisť a pohrdáním. Ze Šimonova odporu a počáteční nechuti se stává nakonec náklonnost.

Pomáhat nést tíhu druhého, to je služba, ke které není třeba mnoho slov, ale milující srdce. Je tolik výmluv a příčin zůstat pasivními, přestože máme spontánní soucit, který nás nabádá chytit se ho a pomáhat. Všimněme si lépe Ježíše na jeho křížové cestě. Neříká jak někteří lidé našich dnů: "Mně už nemůže nikdo na tomto světě pomoci." Ježíš, Boží Syn, si dává pomoci člověkem. On nosí kříž opuštěných a slabých, kříž odepsaných a bere na sebe všechnu lidskou bolest, která umí už jen bezmocně plácát a místy neumí ani volat o pomoc. On nosí se svým křížem kříž našeho selhání, naší viny a hříchu. Můžeme zůstat vůči tomu lhostejní?

Vyznávající setník

Antický římský stát byl pyšný na to, že byl právní. Ale jako všude, kde lidé jednají, byly i v tomto promyšleném mechanismu trhliny a spáry. Výsměch

Ježíše s trnovou korunou a purpurovým pláštěm je toho příkladem. Nejodpudivější, nebo snad nejvíce lidmi opovrhovaný způsob mučení bylo ukřižování. Byl to vynález Peršanů ze "zbožné" příčiny: Země byla pro ně svatá, protože byla zasvěcena jejich bohu Ahura Mazda. Těla zločinců se tedy nesměla dotýkat země. V Římě se toto mučení pokládalo za "nejkrutější a nejhroznější trest smrti" - jak poznamenal Cicero. Ani ve

Starém zákoně, ani v trestním řádu Židů nebyla praxe ukřižování. Židé ji znali pouze jako odstrašující trest smrti římské okupační moci.

Nyní - v našem vyprávění - vystoupí do světla muž, který měl provést popravu a sestavit o tom protokol. Je třeba připomenout zcela zvláštní stav myslí člověka velícího komandu smrti. Zvláště tehdy, když má takový člověk - velitel přivést na dřevo utrpení ne bestiálního vraha, ale člověka, při jehož procesu se vynořilo tak mnoho otázek.

Tento umírající připojuje k výkřiku jakoby zoufalství to, co setník ještě do té doby neslyšel. Že zde z kříže v hodině největší bídy někdo umí říct: "Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí" (Lk 23, 34). A on, pohan, svědčí: "Tento člověk byl opravdu Boží Syn" (Mk 15, 39).

Setníkovo vyznání zastupuje všechny v hledání smyslu života, v hledání živého Boha, který jen sám může uspokojit a naplnit naše srdce. To je naděje, která nezklame ani nás, lidi 21. století.

Apoštolové, kteří zklamali

Je mimořádně trapné, když nás někdo nachytá, řekněme - při trochu větší lži. Především nechceme, aby se nám to stále připomínalo. To vede například k tomu, že dokonce člověk vystoupí ze spolku, změní pracovní místo nebo se

již neobjeví na rodinných oslavách.

Útěk může být ulehčením, ale není řešením. To, co se stalo v minulosti, se nedá smazat. A i v přítomnosti zůstává riziko, že nás někdy zkompromitují ti, kteří nás důvěrně znají.

Jak můžeme vyléčit zničené vztahy a naši zatíženou minulost dát do pořádku? Snad nám pomůže velikonoční osvobozující zvěst. Popisuje se první setkání vzkříšeného Ježíše s učedníky. Mezitím se provedla zrada nad Ježíšem; následovala jeho smrt v opuštěnosti na kříži, útěk učedníků... A v uších nám ještě zní, co Ježíš přeje shromážděným apoštolům jako první. "Pokoj vám" (Lk 24, 36).

Divné, nemyslíte? Žádná výtka ve stylu: "Kde jste byli na Kalvárii? Proč jste mě opustili? Co zbylo z vašich hrdinských slibů? Neřekli dokonce někteří z vás, jsme ochotni s tebou zemřít?"

Takto se první učedníci určitým způsobem na vlastním těle staly experty ve věcech odpuštění. Právě odpuštění od nás žádá hodně. Především: nekompromisně skoncovat s bolestnou minulostí.

Ježíš dal svým učedníkům tuto šanci. Myslím, že každý z nás ví, jak moc je odkázán na ochotu druhých odpouštět. A každý z nás zná hlubokou radost, která ho naplňuje, když odpouští nebo mu je odpuštěno. To je dar velkodušného Ježíše.

(podle KN)

Židovské tradice a symboly v liturgii Velikonočního třídenní

Velikonoční třídenním je nejen náročné na čas a vnímání událostí pro ty, kterým jde o hloubku, ale zároveň v jeho liturgii nacházíme stále množství silné symboliky, převážně převzaté ze židovské tradice. Mnohé významy nám však unikají nebo je neznáme – pohled na ně nám určitě umožní silnější prožívání významu těchto dnů, tak důležitých nejen pro naši spásu, ale i pro upevnění našeho osobního vztahu s Pánem.

Olej

Duch Páně je nade mnou, aby mě pomazal... (Iz 61, 1-3). Olej v židovské komunitě nikdy nechyběl – a to ani v podobě potraviny, ani v podobě důležité součásti náboženských obřadů. Palestina oplývala kvalitním olivovým olejem, se kterým bohatě obchodovala. Olej měl takovou vážnost, že se předával mezi obětovanými

prvotinami pro Pána, také se z něj odevzdávaly desátky. Kahan ve svatyni se doplňoval čerstvě vylisovaným olejem, olej také sloužil na uvádění kněží do úřadu či například při očišťování malomocných. Vedle toho byl oblíbenou surovinou v kuchyni, kde nahrazoval máslo a zároveň sloužil jako palivo pro malé lampy, které byly stálou součástí každého domu. Největší vážnost a roli měl olej při pomazání králů, čímž se uznával královský úřad. Olej byl symbolem radosti, útěchy, duchovní potraviny a úspěchu.

Velikonoční beránek

Desátého dne tohoto měsíce ať si každý pořídí beránka pro svou rodinu... (Ex 12, 1-8) Beránek byl symbolem čistoty a nevinnosti a podle předpisů to musel být bezchybný, jednoletý sameček ze stáda ovcí nebo kůzlat. Jeho oběť začala v Egyptě před nocí přechodu čili Paschou. Beránek byl obětován 14. den a jeho krev se potřely dveře na znamení, že v tom domě bydlí lidé věrní Pánu – a anděl smrti obešel při ničení

všeho živého ty, jejichž dveře našel označeny. Beránek se takto stal symbolem oběti za ostatní, byl čistý, nevinný a uchránil lid před zkázou a ztrátou života.

Zajímavostí byl i předepsaný způsob, jakým měli Izraelité jíst obětovaného beránka: narychlo, obutí, oblečení, s holí v ruce – tedy ne v typické pohodě jiných židovských slavností. Symbol beránka se stal předobrazem Krista, který je novozákonním Beránkem, snímajícím hříchy světa, stejně, jako o něm říká prorok Izaiáš. (Iz 52, 13-53) Zajímavostí je, že podle předpisů neměla být beránku zlomená žádná kost – což se naplnilo i u Ježíše, kterému po smrti nepolámali kosti, pouze probodli bok.

Umývání nohou

Při večeři, když už ďábel vmukl Jidášovi synu Šimona Iškariotského, aby jej zradil, Ježíš ve vědomí, že mu Otec dal do rukou všechno a že od Boha vyšel a k Bohu odchází, vstal od stolu, svlékl si oděv, vzal plátěnou zástěru a přepásal se. Pak nalil vody do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat je plátnem, jímž byl přepásán. (Jan 13, 1-15) Palestina Ježíšových dob

byla prašným územím, kde se nikomu ani nezdálo o asfaltu. Kdokoliv vešel do domu, bylo třeba, aby si umyl nohy. Toto gesto či služba bylo projevem pohostinnosti vůči návštěvníkovi a dělal to vždy nejposlednější otrok. Pokud Ježíš jako Učitel, Mistr (tento status ho stavěl do roviny úcty a jakoby vyššího levelu ve společnosti) si klekl, aby umyl učedníkům nohy, muselo to vyvolat šok nejen u Petra. Ježíš však dal příklad lásky a služby právě proto, abychom si uvědomovali, že nikdo není před Bohem a v lásce tak vysoko, aby nemohl sloužit. Pokud nám sloužil Pán, co brání nám?

Getsemanská zahrada

Ježíš vyšel se svými učedníky za potok Cedron. Tam byla zahrada. (Jan 18,1) Přesný význam názvu Getsemany znamená "lis na olej". Symbolicky to znovu evokuje Ježíšovo rozhodování se v modlitbě být vydán do lisu Božích plánů a vydat ze sebe vše, svůj život, aby to nepodstatné bylo předáno a ztracené, a tak se našlo

a dostalo to, co je důležité – věčný život. Zahrada stála blízko Olivové hory, a Ježíš s učedníky tam často trávili příjemné chvíle odpočinku. Ježíšova modlitba v této zahradě je také odrazovým můstkem pro modlitbu křesťana v kleče, tak, jak to udělal Ježíš tam. Symbol Ježíšovy úzkosti a opuštěnosti se přenáší i do liturgie Zeleného čtvrtka obnažením oltáře a odnesením liturgických předmětů.

Modlitba

Ježíš se modlil po celý tento náročný čas, počínaje opuštěností v Getsemanech, až po poslední výkřik na kříži. Jen ve Starém zákoně se nachází 85 původních modliteb, zvláštní kapitolou je více jak 60 celých žalmů, které se mohou považovat za modlitbu. Pro Židy byla modlitba zvláštní formou bohoslužby, kterou chtěli zdůraznit touhu duše po blízkosti s Bohem. Celý postoj židovského národa k modlitbě se dá shrnout do osobního poznání Boha a přijetí jeho vůle. Tato bázeň před Bohem a poslušnost jeho plánem je zjevná i z Kristových slov posledních dnů jeho života, stejně jako oblíbený způsob modlitby v částech žalmů.

Kalich

Tento požehnaný kalich je účastí na Kristově krvi... (z liturgie třídenní). Starověký kalich (číše) vypadal jako miska, spíše širší, co do hloubky ještě mělčí než čajový šálek. Používal se na pití, byl z keramiky, ale i z kovu, někdy měl tvar květu. Kalich byl v Bibli symbolem požehnání, ale také pohromy pro osobu či národ, nebo i jako Bohem stanovený úděl, který bylo třeba pokorně přijmout. Za to se modlil Kristus, aby Bůh od něho odňal tento kalich... zároveň se právě jeho kalich utrpení stal kalichem požehnání pro ty, kvůli kterým Kristus vypil kalich hořkosti a bolesti až do dna v poslušnosti vůči Božimu plánu.

Velebněz

Bratři, náme tedy vynikajícího velekněze, který prošel až do nejvyššího nebe... (Žid 4, 14-16) Úřad velekněze v životě židovského národa měl vážnost. Tímto nejpřednějším knězem mohl být jen nejstarší zástupce Eleazarovy rodiny. Byl stejně vysvěcen a měl stejné povinnosti jako ostatní kněží, ale jen on mohl oblékat speciální kněžské roucho a vykládat losy. V den smíření zastupoval všechnen lid a přinášel oběť Hospodinu. Jeho úkolem bylo postříkat krví z obětovaného kůzlete stůl milosrdenství. Pokud se Kristus stal tímto vyvoleným, nejvyšším veleknězem, jeho oběť byla vrcholná, smírná a přinesla jeho vlastní krví milosrdenství a smíření s Bohem.

Půst

Byl znám již v dobách Starého zákona. Židé se postili v den smíření, půst byl často i individuální. Byl to způsob pokory a také silné prosby při potřebě o Boží vedení a pomoc. Židé občas s půstem spekulovali jako s jasným nástrojem, od kterého očekávali stoprocentní Boží pomoc, na což jim proroci připomínali nejdůležitější součást půstu, a to postoj srdce, doslova trápení duše. Ježíš věděl, že jeho posluchači se postí, proto je vedl k tomu, aby se v době půstu obraceli k Bohu, a ne k lidem.

Kříž

Židé kříž jako prostředek popravy neznali, u nich tento úkol plnilo kamenování. Ukřižování bylo metodou smrti u Féníčanů a Kartaginců, přebrali ho i Římané. Tito tak trestali pouze otroky, vesničany a nejhorší zločince, bylo to jako ponížení navíc. Židé považovali kříž za známku prokletí. Oběť obvykle na kříž narazili nebo přivázali, předchozím utrpením před ukřižováním bylo bičování koženými řemínky, které měly často na konci kovové háčky. Právě proto toto bičování oslabilo Pána Ježíše. Na samém kříži byl přibit jinak, jak jej zobrazuje umění – nohy měl více pokrčené, což mu způsobovalo velké bolesti. Mnozí autoři považují smrt na kříži za nejbolestnější. Kříž ale Ježíšovou smrtí na něm přestal být symbolem hanby a pokoření, ale stal se symbolem smíření a spojení se s Kristem.

Ocet

Byla tam nádoba plná octa. Nasadili tedy na yzop houbu a podali mu ji k ústům. Když Ježíš okusil ocet, řekl: "Dokonáno jest." (Jan 18, 1-19) Ocet se používal u Židů nejen jako potrava, ale vzhledem k jeho odporné, kyselé chuti i jako součást testu.

Myrha

Myrha je pryskyřice z mízy stromu Commiphora, v hebrejštině její název znamená "hořká". Cena myrhy ve starověku často přesahovala cenu zlata. Používala se do mastí a kadidel, v Ježíšových dobách byla důležitou součástí pohřebních obřadů. Měla za úkol – v podobě masti nebo kadidla – zmírnit zápach z rozkladu těla, což v teplotních podmínkách Judeje docházelo dost rychle. Myrhou a aloe nabalzamovali Ježíšovo tělo po snění z kříže, protože šlo o drahou mast, kterou si nemohl běžný člověk dovolit, byla to pocta jako králi.

Pascha

Jde o židovský svátek na památku odchodu z Egypta. Slovo "Pesah" vychází ze slovesa s významem "projít", "pominout", "ušetřit" - což jasně deklaruje průběh události během přechodu anděla smrti Egyptem. Slaví se v měsíci Nisan, který se na památku tohoto přechodu stal prvním měsícem v roce pro Židy. Na památku odchodu z Egypta slavili Židé Paschu jedením beránka, hořkých bylin a nekvašených chlebů, krev jako aspekt svátku ze slavení vypadla. Znovu tak jako v Egyptě zůstalo jedení vestoje, k večeri patřily čtyři poháry vína. Po každém poháru vína následovala část rodinné slavnosti, součástí byl i vyprávěný příběh odchodu zpod faraónova útlu. Byl to jeden ze tří svátků, kdy se od Židů očekávalo, že se ukážou v chrámu, ačkoli původně (a nastalo to i později až dosud) měl svátek čistě rodinný charakter. Tuto velikonoční večeri slavil i Ježíš se svými apoštolý.

Světlo

Je symbolem radosti, požehnání a života. V nejstarších dobách židovského národa znamenalo Boží přízeň a přítomnost. Světlo bylo také symbolickým znázorněním Boží svatosti. Ohnivý sloup Izraele, který je doprovázel během přechodu přes moře z Egypta, symbolizoval Boží přítomnost a ochranu. V tomto pojetí je i zapalován oheň na začátku liturgie slavnosti Vzkříšení symbolem radosti a osvětlení života světlem Kristovy lásky a oběti.

Oběť

Ve Starém zákoně to znamenalo něco přinesené blízko, buď zabitě, nebo i spálené formou zápalné oběti. Obětí, respektive obětním jídlem, se často pečetily uzavřené smlouvy, byl to také způsob vzdání úcty a díky Bohu.

Když šlo o prosbu o odvrácení zla, měla být prolita krev oběti. Po ní si rodina zasedla k radostnému společenství. Později se oběť přinášela i na posvěcování se, vždy a bezchybně zvíře či ptáka. Při oběti platilo pravidlo: to nejlepší patří Bohu. Oběti se přinášely vždy při velkých svátcích, ale často se dávaly i dvakrát za den a měly také ráz soukromé rodinné oběti. Jako samozřejmá oběť se každý rok přinášely prvorození z dobytka a první plody jako uznání Božího požehnání, bez kterého by nic z toho Židé neměli. O těchto obětech věděl i Ježíš. On byl obětí, která odvrátila zlo, hřích a vrátila nám věčný život.

Voda

U Židů, kteří běžně zažívali nedostatek vody, měla voda významné místo už jen v symbolice. I obyčejný déšť přijímali jako projev velké Boží přízně. V tomto kontextu zůstala voda v pojetí Židů dodnes, přidal se i význam vody jako duchovního občerstvení. Měla i důležitou očištnou roli, bylo povinností kněží i mužů v přesně stanovených situacích se jí očistit, například velekněz před přinášením oběti. V přeneseném významu je pro nás voda znamením pramene nového života, který jsme dostali vykoupením.

Ať nám všem přinese bližší poznání některých symbolů velkých dnů naší spásy, přijatých od našich židovských bratrů a z jejich tradic, hlubší přežití a porozumění všeho, co Bůh ve své lásce k nám v tyto dny udělal.

(cesta+)

Pašije – odkdy a jak se zpívají

Čtení pašijí ve Svatém týdnu je v Církvi starobylým zvykem. V současnosti liturgie umožňuje číst nebo zpívat pašije i laikům, i když přednostní místo má v této roli kněz nebo jáhen. Interpretace pašijí v rámci liturgie vychází výlučně z textů evangelií.

*Vážená redakce,
během Květné neděle a Velkého pátku se v kostelech zpívají pašije. Zajímalo by mě, jestli pašije jako popis událostí o utrpení a umučení Ježíše Krista existovaly v Církvi od jejich počátků nebo až později. Také by mě zajímalo, jestli pašije interpretovaly evangelní text, nebo šlo více o umělecké vyjádření. Děkuji.*

Ivana

Milá Ivano,

slovo pašije pochází z latinského slova passio, umučení. Označujeme jím popis umučení a smrti Pána Ježíše, který zajímal křesťany od samého počátku. Svědčí o tom podrobný popis těchto událostí, které jsou zachyceny ve sbírce Ježíšových výroků Pramen Q, která vznikla už někdy kolem roku 50 a stala se základem pro vznik evangelií.

Liturgické slavení Velikonoc, které představuje největší svátek celého církevního roku, nám poskytuje prostor pro zpřítomnění si umučení, smrti a zmrtvýchvstání Pána Ježíše.

Čtení pašijí ve Svatém týdnu bylo v Církvi starobylým zvykem. Už sv. Augustin († 430) poukazoval na slavnostní přednes pašijí. Zpočátku je četl kněz nebo jáhen. Nejpozději od 9. století vznikla snaha o jednoduchou dramaturgii přednesu o událostech spojených s utrpením a umučením Pána. Stalo se tak především pod vlivem křížáckých výprav (první křížáckou výpravu vyhlásil v roce 1095 na synodě v Clermontu papež Urban II.), které ovlivnily rozvoj poutí do Svaté země, jakož i šíření podrobnějších informací o místech spojených s posledními dny pozemského putování Ježíše Krista.

Pašije se začaly častěji zpívat od 11. století. Zpívali je tři jáhni, z nichž jeden přednášel slova evangelisty, druhý slova Krista a třetí slova ostatních postav

a řeč lidu. V tiché mši kněz četl pašije na straně evangelia a ve zpívané mši svatě na epištolní straně. V dobách před Druhým vatikánským koncillem (1962–1965) se četly nebo zpívaly pašije podle všech čtyř evangelistů, a to postupně na Květnou neděli, v úterý a středu Svatého týdne a na Velký pátek.

V rámci pokoncilní obnovy liturgie se pašije čtou nebo zpívají na Květnou neděli, přičemž se každý rok střídá podle liturgického cyklu (A, B, C) popis událostí podle Marka, Matouše a Lukáše; na Velký pátek se většinou zpívá Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana. Interpretace pašijí v rámci liturgie vychází tedy výlučně z textů evangelií, které nejsou zcela identické, ale vzájemně se doplňují.

V současnosti liturgie umožňuje číst nebo zpívat pašije i laikům, i když přednostní místo má v této roli kněz nebo jáhen. Laici mají být oblečeni v liturgickém rouchu nebo v civilním černém hávu. Po stránce melodické vzorem pro verzi zpívaných pašijí se stal nápěv regensburské větve gregoriánského chorálu z roku 1877.

Z historické a umělecké stránky je mimořádně zajímavá interpretace umučení a smrti Ježíše Krista mimo liturgii. Ve středověku se těšily velké popularitě takzvané pašijové hry. Formou dialogického zpěvu se rozvinuly do přímo dramatických rozměrů. Pašijové hry se zpočátku rozvíjely zásluhou žebравých řeholí, zejména františkánů. V dobách katolické reformy a rekatolizace v 16. - 17. století pašijové hry podporovaly i jezuité.

Ze středověkých pašijových her byla v Evropě jednou z nejpobulárnějších *Visitatio sepulchri* (Návštěva Božího hrobu), jejíž základ tvoří lamentace tří Marií u Ježíšova hrobu. Dramatickým dotvářením atmosféry Velkého pátku byly např. na Slovensku poměrně rozšířené zpívané Jeremiášovy nářky. Oblíbeným motivem, vycházejícím z pašijí, je tematika Bolestné Matky *Mater Dolorosa* v hudbě, sochařském a malířském umění.

Ztvárnit pašije mimo liturgii v rámci prožívání velikonočního třídění vedlo na více místech Evropy k založení bratrstev, která měla na starosti zajistit umělecké ztvárnění pašijí. Takto v roce 1402 vzniklo v Paříži bratrstvo *Passio*. Tyto a jim podobné aktivity pomáhají zpřítomnit události Pánova umučení a smrti především v liturgii, ale i mimo ni. Projevy lidové zbožnosti spojené s prožíváním pašijí mají vést věřící k vděčnosti za dar vykoupení a k úsilí o důkladný křesťanský život, aby cena Kristovy krve nebyla pro nás marná.

(podle KN)

Hudba mladých – co odmítnout a jak dělat výběr

Obecně především platí, že mladé lidi je třeba vést od konzumu hudby k jejímu poslechu a porozumění v souvislostech. Hudba má své kvalitativní parametry, rozhodující je, jak kultivuje ducha a pozvedá duši člověka k bohu.

Vážená redakce,

jako otec dvou dospívajících synů bych chtěl vědět, jestli je pro ně vhodné, aby poslouchali hudbu rockových skupin. Synové si vyhledali rozhlasovou stanici, kde hrají pouze staré hity skupin Nazareth, AC/DC, Pink Floyd a podobně. Před lety jsem na tomto hudebním žánru "vyrůstal". V náboženském časopise jsem však četl příspěvky, které brojily proti rocku a zejména heavy metalu. Otázkou je, zda odsoudit celý tento styl hudby, nebo jen to, co by souviselo se zlem, s násilím, nenávistí ke křesťanství, a jaké nebezpečí z toho číhá? Uměli byste nás usměrnit, jak dělat výběr vhodné hudby pro mládež? Děkuji.

Viktor

Milý Viktore,

vaše otázka si žádá širší odpověď. Církev byla vždy ve svých dějinách přítelkyní umění, a to i hudebního, proto mu rozumí.

Je třeba poznamenat, že existuje nebezpečí, které hudba ve všeobecnosti představuje a které se přehlíží. Tím je její nadprodukce, s čímž souvisí přenesení hudby ze sféry krásná do sféry konzumu. Pokud se pro dospívajícího člověka stane hudba konzumním artiklem, od kterého se očekává povinná dávka rychlé emoce, zaplnění prázdna, vyplnění každé volné / tiché chvíle v životě, tak i nejnevinnější hudba bude na škodu jeho lidského a duchovního vývoje. V hluku se nelze soustředit na Boží věci. V klimatu egocentrického konzumu nekvete altruismus a pravá láska. Z pedagogického hlediska je proto třeba dospívajícího člověka

vychovávat ke střídmosti v užívání i dobrých věcí. Vždyť všechno můžeme, ale ne všechno nám prospívá, připomíná sv. Pavel.

Zásada sv. Ignáce o používání věcí natolik, nakolik jsou nám k užítku, se má zachovat i v oblasti hudby. V této souvislosti se jeví jako vhodné vést mladé od konzumu hudby k jejímu poslechu, chápání a podle osobních dispozic i k jejímu produkování. Jako interpret začne současný mladý člověk rozumět hudbě v její hlubší dimenzi. Z pedagogických důvodů není správné hudbu zakazovat, vždyť život člověka by byl nepřítomností hudby ochuzen. Žádá se však kultivovat její vnímání, součástí čehož je i hudební teorie; vysvětlovat, která hudba splňuje parametry dobré hudby a která ne.

Pro věřícího člověka se parametry na posouzení hudby rozšíří o některá specifika. Určitě je třeba vnímat hudební a instrumentální kvalitu písně, protože ani nábožný text neomlouvá hudební a jazykový amatérismus. Mezi další parametry patří: kdo je autorem hudby, jaké poselství nese text, jaké vnitřní reakce píseň jako celek vyvolává, jaký styl života píseň propaguje. Důležitá je i duchovní dimenze hudby – jak hudba kultivuje ducha a pozdvihuje duši k Bohu. Tento parametr je rozhodující pro stanovení vhodnosti písně pro liturgické či modlitební využití.

Jak tato kritéria aplikovat na rockové kapely?

Je rocková hudba (Nazareth, AC / DC, Pink Floyd) po technické stránce skutečně dobře zvládnutá? Jsou skladby po kompoziční stránce malými uměleckými díly? Autoři a interpreti hudby jsou osobnosti, kterým byste bez obav svěřili výchovu dětí? Jaké jsou texty písní v jejich doslovném i metaforickém významu? Jak se chová komunita posluchačů / fanoušků této hudby při jejím společném poslechu? Jak se komunita obléká, jaké kulturní hodnoty vyznává? Jde o hudbu, která zušlechťuje ducha a duši?

Benedikt XVI. v dokumentu *Duch liturgie*, na základě řeckého filozofa Platóna, dělí hudbu na dva základní typy: první mytologie připisuje Apollónovi a druhou Marsyasovi. Apollónovská hudba podle Benedikta XVI. "Vnáší smysly dovnitř ducha a člověk dochází k sobě jako k celku. Je to hudba, co smysly neruší, ale staví je do jednoty lidského stvoření. Pozvedá ducha tím, že ho spojí se smysly. A pozdvihuje smysly tím, že je sjednocuje s duchem". Hudba přiřazena Marsyasovi, tzv. Dionýsovská, "strhává člověka do smyslového opojení, udupává rozumovost a podřizuje ducha smyslům". Proto autor mluví o populární hudbě jako o kultu banálnosti a rockovou hudbu považuje za "výraz elementárních vášní, které na rockových festivalech nabývají ráz kultu, což je v protikladu s křesťanským kultem. Takový kult v zážitku masy a rytmických

otřesech, hluku, světelných efektech člověka takříkajíc osvobozuje od sebe samého a v extatické zkušenosti zničení svých hranic noří člověka do pramocnosti vesmíru“. Proto Benedikt XVI. mluví o potřebě hudby "střízlivého opojení Duchem Svatým". Ta však má podle emeritního papeže "pramalou šanci na místě, kde se „já“ stalo vězením, duch poutem a kde se útěk ze sebe a bezduchost zdají jediným příslibem záchrany". Ve světle této hluboké intuice učitele víry lze nalézt odpověď na vaši otázku.

(podle KN)

Zadáno pro manžele a snoubence Církev a "složité" situace v manželství

Následující texty jsou z Národního direktoria Konference biskupů Itálie.

191 - Církev by měla vyvíjet větší snahu v oblasti pastorace rodin, které se nacházejí ve složitých a neregulérních situacích. Nicméně stále "v souladu

s Kristovým srdcem", což znamená prostřednictvím pastoračních aktivit, které oživují svým obsahem Kristovo poslání a které jednají ve stejném duchu lásky a oběti.

(Jinými slovy – je třeba správně spojit pravdu a lásku. Pravda učení sama o sobě nezachrání a existuje riziko, že se bude jevit jako krutá.

Samotná láska nestačí a jeví se jako zklamání, protože nevyřeší skutečné problémy.)

201 - Pastorační aktivity by měly společně obsahovat aspekt péče a zároveň aspekt prevence. (...) Církev je přizvána k větší intenzitě aktivit v oblasti přípravy na manželství a pastorace manželů, k výrazným krokům v prevenci, aby se zabránilo, nakolik je to možné, rozpadu manželství, jiným neregulérním situacím a zvýšila se podpora párů prožívajících krize.

Jasno v principech

195 - Nerozlučnost manželství je dar, který jsme dostali z nebes, abychom ho chránili a starali se o něj. Každá situace, která nerespektuje nebo popírá tuto hodnotu, způsobuje morální úpadek.

(Toto je objektivní skutečnost. Zralý křesťan ví, jaký je Boží plán, který naplňuje manžele. Nikdo si nemůže myslet, že rozpad manželství není – objektivně – neúspěch. Nikdo nemůže říct, že se nestalo nic vážného.)

196 - Zároveň však (...) i ten, kdo se nachází v neregulární manželské situaci, **patří do Církve**. (...) Jeho příslušnost k Církvi je založena na křtu a je živena vírou, kterou neodmítl. Je třeba, abychom si to stále více v Církvi uvědomovali. I osoby, které se nacházejí v neregulárních manželských situacích, se mohou a musí účastnit na životě a poslání Církve do takové míry, do jaké to Církev potřebuje, a umožňuje jim to jejich standardní zařazení v církevním životě.

(Jde jakoby o napomenutí pro ty, kteří mají tendenci hned vylučovat, odřezávat. Zde se neříká jen to, že je třeba se ke zmíněným osobám chovat s porozuměním a milosrdenstvím, ale mnohem víc. Že i navzdory některým negativním aspektům zůstávají členy Církve jako všichni ostatní. Kdo může o sobě říci, že je bez hříchu? Kdo nespáchal hřích v jiných oblastech? Toto není zábranou, aby se aktivně zapojily do ostatního života v křesťanském duchu.)

197 – I přesto, že zůstávají členy Církve, nejsou v "plném" společenství s ní.

(Slova, která byla použita v tomto bodě, se nepodobají na ta negativní, která někdy slyšíme od mnohých, kteří jsou přísnější než to požaduje samotná Církev. Nemluví o odsouzení, ale o "neúplném společenství", jak se to stává každému z nás i v jiných situacích – například, když přechováváme nevraživost a odměřenost vůči jiným osobám...)

198 - Jako důsledek dané situace Církev nemůže udělit svátostné rozhřešení a nemůže připustit k svátosti přijímání ty, kteří setrvávají v této situaci.

(Takový jasný postoj najdeme v evangeliu i při hříších vůči lásce: "Když tedy přinášíš dar na oltář a tam si vzpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar tam před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem ..." Evangelium vyžaduje stejný přístup i v jiných oblastech, ale tam se tomu nepřikládá až taková důležitost.)

Přijetí a milosrdenství

Odloučení

208 - ...křesťanská komunita... je oporou odloučenému partnerovi, je mu nápomocna při eventuálním návratu k bývalému manželskému životu.

(Direktorium nekritizuje, pouze povzbuzuje, abychom byli nápomocni těmto trpícím osobám. V naději, že překonají překážky i díky odpuštění a vrátí se k manželskému životu.)

Rozvedení, znovu neoddání

211 - Ve vztahu k osobám, které se rozvedly, ale znovu se neoddaly s jiným partnerem, bychom měli vyjádřit svou úctu a projevit solidaritu.

(Samozřejmě i zde – jako u odloučených – se konstatuje objektivní skutečnost. Tato situace sama o sobě není žádným hříchem. Je třeba se však zaměřit na subjektivní stránku. Každý by si měl zpytovat svědomí, aby si uvědomil, zda v jeho nitru existovaly a stále přetrvávají překážky pro Boží milost: nevraživost, nenávisť, viny ve vztahu k bývalému partnerovi...)

Rozvedení, znovu oddání

214 - Je nutno uváženě posoudit jednotlivé situace, a hlavně jednotlivé osoby. Může jít o situace, kdy se uzavřel nový svazek poté, co vyčerpal všechny možnosti k obnovení toho bývalého a zůstal nespravedlivě opuštěný; nebo poté, co zničil své manželství svým vážným pochybením; nebo poté, co uvážil, že to bude lepší pro výchovu dětí; nebo protože je osobně ve svém svědomí přesvědčen, že předchozí manželství nebylo nikdy platné...

(Smyslem posouzení je vyhnout se zobecnění, které všechny postavi do maximálně negativní pozice, jako by existovala jen bílá a černá barva. Každý rozvedený člověk má své svědomí a každý má jinou vinu na své situaci.)

215 - Každá komunita ať se chrání před různými formami nezájmu nebo odstrkování a ať své pastorační aktivity nezaměří pouze na jedinou problematiku – připuštění nebo nepřipuštění ke svátostem. (...) Je třeba realizovat pastorační zájem a blízkost ve vztahu k nim... Ať se cítí jako děti

komunity. Je třeba se o ně starat s mateřskou láskou, modlit se za ně, povzbuzovat a podporovat je ve víře a v naději. Ať je komunita nikdy nepřestane osvětlovat Kristovým slovem, motivovat je k životu v duchu velkého zákona lásky, zvat je k obrácení. Je nutné zdržovat se soudů jejich svědomí, protože pouze Bůh do nich vidí a může je soudit.

217 - V upřímné pastorační snaze kněží a celá křesťanská komunita pomáhají těmto bratrům a sestrám, aby se necítili být vyloučeni z Církve. Právě naopak,

zvou a povzbuzují je, aby se aktivně zapojovali do jejího života.

(Těmito řádky jsme vyzýváni nemluvit o vyloučení nebo o "suchých větvích", ale považovat tyto osoby za aktivní

členy, kteří i v této situaci tvoří Církev...).

Zvláště je povzbuzují poslouchat Boží slovo, aby si uchovávali víru, kterou přijali ve křtu, a zvou je k účasti na katechetických setkáních a společných obřadech. Povzbuzují je k modlitbě a pravidelné účasti na mši, i když nemohou přistoupit k svatému přijímání. Nabádají je k charitativním aktivitám materiálního i duchovního charakteru. Je potřebné jim poskytnout zvláštní pomoc... v jejich úloze vychovávat děti.

(Pro aktivní křesťanský život bylo uvedeno několik příkladů, ale prostor se může rozšířit ještě více, pokud se bude do praxe uvádět bod 196, který vyzývá k účasti na životě a poslání Církve do takové míry, do jaké to Církev potřebuje, a umožňuje jim to jejich standardní zařazení v církevním životě. Možná se kladl až příliš velký důraz na jediný bod – nepřístupování ke svátosti svatého přijímání. Ale Pán Ježíš je mezi námi v různých způsobech. A možná ti, kteří se ho nyní domáhají, když měli možnost přistupovat k svatému přijímání, nebyli až tak horliví. Skutečný problém pravděpodobně není v samotném svatém přijímání, ale v pocitu "vyloučení za trest", který rozvedení vnímají. Ale taková „trestající“ interpretace musí být vykořeněna.)

218 - Je samozřejmé, že nemohou v církevním životě vykonávat službu, která vyžaduje plnost křesťanského svědectví, jako je služba při liturgii, služba katechety, nemohou být kmotři při svátostech...

Případy nulitního manželství

204 - Pokud se prokážou seriózní náznaky týkající se možnosti prohlášení manželství za neplatné, je třeba zúčastněným věřícím pomoci prověřit platnost jejich církevního manželství.

205 - Kněží "kanonisté" a kompetentní laici jsou povoláni napomoci v této oblasti s využitím i spolupráce s poradním sborem vyznávajícím křesťanské hodnoty.

(Tento aspekt se jeví jako velmi důležitý, ale je málo známý i mezi kněžími. Navíc proti němu hned převládne nedůvěra – je to příliš složité, je to drahé... Ve farnostech by mohly být osoby, které by byly kompetentní v této oblasti, aby pomáhaly osobám, které by to mohly potřebovat. Byla by to určitá forma dobrovolnické práce.)

INDIVIDUÁLNÍ PRÁCE A PRÁCE V PÁRU

Nejdříve se samostatně zamysleme a pak v páru.

- ? *Známe nějakou rodinu, která prožívá "těžkou" situaci?*
- ? *Prožíváme tuto situaci s láskou a solidaritou? Toužíme pro ně něco udělat?*
- ? *Převládá v nás vůle kritizovat nebo pocit nadřazenosti?*

Uvědomíme-li si, že bychom mohli udělat i více přijmeme společně nějaké malé rozhodnutí. Zkusme popřemýšlet, jak se sblížit s nějakou rodinou v nesnázích a vzít si ji k srdci.

(Duchovní obnova v teple domova)

Modlitba manželů

Pane Ježíši,

děkujeme Ti jeden za druhého a za dar vzájemné lásky, úcty a věrnosti.

Děkujeme Ti za vše, co jsi nám již daroval,

a důvěřujeme Ti, že nám nikdy nepřestaneš pomáhat svou milostí.

Odevzdáváme se Ti, Ježíši, s celou láskou svého srdce,

celou svou duší a celou svou bytostí.

Prosíme Tě o zvláštní milost Ducha svatého,

abychom naše manželství i náš vztah k Tobě nežili z vlastní síly

ani podle našich představ.

Ve Tvé milosti se znovu odevzdáváme jeden druhému

a chceme i nadále přijímat jeden druhého tak, jako Ty přijímáš nás.

Odevzdáváme se Ti s velikou důvěrou a prosíme o Tvou milost,

abychom vytrvali v lásce a zůstali věrní Tobě i sobě navzájem,

protože toho sami ze sebe nejsme schopni.

Odevzdáváme se Ti zcela a úplně,

protože Ty nás k tomu zveš

a Ty ses nám takto odevzdal jako první.

S důvěrou svěřujeme do Tvých rukou

další dny svého života, svoje stárnutí i čas a způsob své smrti.

Odevzdáváme do Tvých rukou také jeden druhého

a zříkáme se jakéhokoli způsobu vlastnění.

Dej nám, prosíme, tu milost,

abychom se stali zcela závislími na Tobě.

Když Ti tedy náležíme, náš předražený Ježíši,

chraň a opatruj nás jako své vlastnictví.

Amen.

52 JEDNODUCHÝCH ZPŮSOBŮ JAK S DĚTMI MLUVIT O VÍŘE

25. UČÍME SE VYBRAT JMÉNO

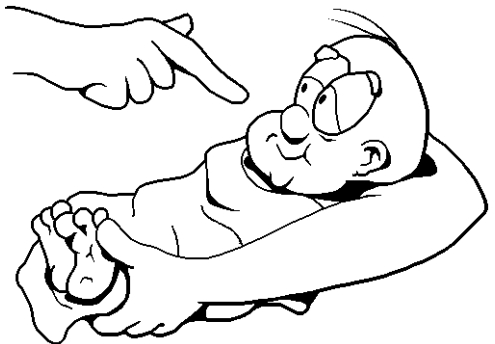
Učení víry

- Jméno člověka má z duchovního hlediska velkou důležitost.
- Ježíš přejmenoval Šimona na Petra a dal nám v něm a v jeho nástupcích hlavu Církve.

Podněty na poučení z každodenního života

- Když jako rodina vybíráte jméno pro nového domácího mazlíčka.
- Když se tvé dítě kamarádí s někým, kdo má neobvyklé jméno.
- Když se tě dítě zeptá, proč má i druhé (prostřední jméno, typické v USA; pozn. překl.) křestní jméno.

Nad jménem pro své dítě obvykle důkladně přemýšlíme. V tragický den 11. září 2001 pojmenoval jeden pár svého novorozeného synka Lucas, což znamená "ten, co přináší světlo". Jeho jméno se stalo pro něj i pro svět modlitbou. Ježíš si také uvědomoval důležitost jména. V Šimonovi viděl mocného a silného člověka - takového, jakého potřeboval, aby vedl jeho učedníky. Dává mu nové jméno Petr, což znamená "skála" - skála, na níž Ježíš postaví svou církev. Petr, muž, který nesmírně miloval, ale občas i selhal, se dokázal změnit a růst ve víře. Byl přesně takovým člověkem, jakého Ježíš potřeboval.

Začátek rozhovoru

Ježíš vnímal Petra jako "skálu". Zeptej se svého dítěte, co si myslí, jaké přirovnání by Ježíš použil, kdyby měl pojmenovat jednotlivé členy vaší rodiny podle toho, jaké poslání mají v Božím království. Srdce? Brána? Hora? Duha? Maják? A proč?

Jak se ptát

Možná ještě předtím, než položíš svému synovi nebo dceři zmíněnou otázku, budeš jim chtít vysvětlit, proč jste jim vy jako rodiče dali takové jméno, jaké mají. Pokud jste je pojmenovali po někom z rodiny, řekni jim, co tento člověk pro vás znamená a proč. Pokud mají křesťanská jména, vyprávěj svému dítěti o biblické postavě nebo o svatém, po kterém má jméno, a společně si přečtěte o jeho životě. Můžete začít i takto: "Říkal jsem ti už někdy, proč jsme ti vybrali takové jméno?" Řekni mu možná i to, proč se ty nebo někdo jiný z rodiny jmenuje tak, jak se jmenuje, případně co vaše jména znamenají. Zeptej se ho poté, co si myslí, jaké dary a silné stránky by dnes Ježíš viděl v členech tvé rodiny a jak by je podle nich pojmenoval.

POVZBUZENÍ PRO VÁS

Doporučené čtení z Písma svatého

Ježíš přejmenuje Šimona na Petra a dává mu moc jako hlavě Církve: Mt 16, 18-19.

Co na toto téma říká Církev

Mnohá jména v Písmu svatém mají zvláštní význam, protože ty, kteří je vybírali, vedl **Duch Svatý**. Jméno Petr například znamená "skála".

Ježíš tak přejmenoval Šimona, protože věděl, že z něj bude pevný a mocný vůdce Církve. Jméno *Ježíš* znamená "Bůh zachraňuje". Anděl řekl ve snu **Josefovi**, aby tak pojmenoval synka, který se narodí **Marii**, protože on zachrání a vykoupí svůj lid z hříchů. *Kristus* je titul a znamená "pomazaný olejem". Toto slovo pochází z řečtiny a znamená přesně to samé, co hebrejské slovo *Mesiáš*, čili "pomazaný". Ježíš se tak pojmenuje po svém zmrtvýchvstání, kterým završuje své poslání kněze, proroka a krále. Slovo *křesťan* znamená "následovník Krista". Ze Skutků apoštolů se dozvídáme, že stoupence Krista poprvé nazvali křesťany v Antiochii, když tam založili místní církev (Sk 11, 26).

Tato tradice pokračuje i v dalších dějinách Církve. Jméno svatého Benedikta například znamená "**požehnaný**" (benedictus = požehnaný). I Svatý otec Benedikt XVI. si podle této tradice vybral jméno pro svůj úřad. Každý papež si vybírá nové jméno, které ho reprezentuje jako hlavu Církve. Dát prostor Duchu Svatému, aby vedl mysl člověka při výběru jména, je dnes tradicí, která pokračuje na mnoha místech ve světě.

Krátká modlitba s dítětem

Poděkujme v této chvíli Ježíši za to, že jsme se narodili, za své jméno a za jedinečnou úlohu, kterou každý z nás podle Boží vůle má v Církvi:

Ježíši, děkuji ti, že jsi mne povolal
do své Církve.
Povzbuzuj mě, abych se přidržel tvého učení,
a dej, aby mne Duch Svatý vedl tak,
aby ze mě byl člověk, jakého mne stvořil Bůh Otec.
Amen.

+ Lékárna duše +

Paní televize

Televize je v našich očích, ale zvláště v očích našich dětí, zázračným utěšovatelem, zázračným kloboukem, ze kterého pouhým dotykem kouzelné hůlky (dálkový ovladač) lze přivolat množství osob, zvuků, hudby, barev a speciálních efektů.

Televizor patří mezi domácí elektrospotřebiče. Jak a kdy ho zapínat a vypínat je pro rodiče role přinejmenším tak důležitá, jako naučit děti zacházet se sporákem nebo žehličkou.

K televizi patří i dálkový ovladač, který v ruce toho, kdo jej drží, nejednou vytváří obraz všemohoucnosti. Jednou kliknu, zapne se. Přepnu a jsem

v Africe. Znovu přepínám – letím v kosmické raketě, znovu kliknu a už kráčím mezi zdmi středověkého zámku. Takto se stáváme součástí televizních programů, které sledujeme. Televizní putování však musí mít svou hranici, kterou může být buď odvrácení zraku nebo, což je ještě lepší, stisknutí červeného tlačítka dálkového ovladače, abychom se mohli vrátit do přítomnosti.

Bohužel, realita je často odlišná. Zvláště děti, pokud nejsou rodiči vedeny, nejsou schopny mít vhodnou sebekázeň. Existují domácnosti, kde je televizor neustále zapnutý od rána do pozdního večera. Paradoxně se tento domácí elektrospotřebič stal pro mnohé členem rodiny.

Představa, že pohádky, které říkáme dítěti, aby mohlo usnout, mohou být nahrazeny televizorem, který zvláště v noční době přináší programy, které vůbec nepřivádějí děti ke spánku, je velmi smutná. Závislost je skutečně velká. Prostřednictvím množství hodin před obrazovkou začínají děti považovat za

pravdivé všechno, co pozorují. Dlouhodobý vliv televize staví děti do pozice, ve které vstřebávají každou informaci bez filtrování a bez překážek. Programy určené dospělému publiku jsou každodenním chlebem pro miliony nejmenší. Podle odhadů RAI (Rádio a televize Itálie) 89% dětí sleduje televizi do pozdního večera a programy, které sledují, jsou určeny převážně dospělým. Pokládáme za negativní dopřát dětem a dospívajícím televizní přijímač v pokoji. Jsme přesvědčeni, že sledování televizních programů by se mělo stát v křesťanských rodinách společenskou událostí, která přinese všem členům rodiny obohacení, užitek, zábavu, protože jen společné sledování televize dětí s rodiči může mít pozitivní vliv na rozvoj jejich osobnosti.

Starý a dobrý zvyk scházet se kolem stolu, aby se jedlo a společně mluvilo o právě uběhnutém dnu, byl, bohužel, v mnoha rodinách nahrazen neustálou přítomností televizoru. Oči všech jsou upřeny na obrazovku, přičemž se jí, pije, obsluhuje u stolu a členové rodiny jsou jakoby zhypnotizováni obrazovkou. Již více nemluvíme, ignorujeme se, abychom vzdali hold výlučně paní televizi. Pokud někdo narušuje tuto "nádheru" vyprávěním a vyrušováním, je napomenut a třeba i silou přinucen odmlčet se.

Nejnovější výzkumy v oblasti komunikace udávají výsledky a symptomy dosažené vynucenou zdrženlivostí od televize: 1,8 % analyzovaných rodin udalo lehkou nevolnost a až 25% zkoumaných osob udalo silnou dezorientaci a frustraci, podobnou smutku ze ztráty milované osoby.

Když Pán, dávajíc Mojžíšovi tabule Zákona, řekl s konečnou právní mocí izraelskému národu, že nebude mít jiné bohy mimo něj, nevztahovalo se to pouze na přikázání vytesané do kamene, ale i na všechno to, co Boha obírá o první místo v našem životě. Kolik hodin jsme zanedbali modlitbu a kontakt s Bohem, abychom si tiše a s úctou klekli na kolena před tímto moderním elektronickým bohem?! Tyto řádky nemají být výčitkou, ale pozváním, aby každý dle vlastního uvážení zhodnotil situaci ve své rodině.

(podle Slova)

Co jsme prožili

Ostatky v Dolních Loučkách

I v letošním roce se konaly v Dolních Loučkách ostatky. Pořádal je v sobotu 25. února Kulturní spolek ve spolupráci s farností.

V 9:00 se vydal obcí průvod 65 masek, aby pozvaly do orlovný na večerní zábavu a pochování basy. Počasí bylo slunečné, nálada výborná, na cestu vyhrávala muzika, a když se sejde prima parta lidí, kterým humor není cizí, je to vždycky pro všechny radostná událost.

Průvod masek

Program v orlovně byl zahájen v 19:00 hodin. K tanci a poslechu zahrála skupina ToTo band. Organizátoři si připravili spoustu pěkných scének. Nechyběla bohatá tombola a pohoštění.

O půlnoci byla pochována basa a od té chvíle by měly jít všechny radovánky stranou. Nastává 40denní postní doba, kdy bychom se měli ztížit, kdy bychom měli prožívat s Ježíšem Kristem utrpení na křížové cestě a toužebně očekávat Jeho slavné zmrtvýchvstání.

Večer program pokračoval v Orlovň

Upřímné poděkování patří všem organizátorům za jejich obětavou a svědomitou práci, všem sponzorům, kteří přispěli hodnotnými dary do tomboly. Jen tehdy se dobré dílo daří, když mezi lidmi panuje vzájemná láska, porozumění a pochopení. A protože mezi námi takoví lidé žijí, letošní ostatky se opět dokonale povedly.

Jana Jurná

Výlet do Moravského krasu

O jarních prázdninách byla ministrantům nabídnuta možnost jet na Jarníadu – třídní pobyt, tentokrát v Moravském krasu – ve Vysočanech. Z našich farností tuto možnost využil pouze Radek Bednář z Olší. O své zážitky se s námi dělí formou deníku. Texty kurzívou jsou komentáře či doplnění Radkových zápisů.

1. den

Já s Pavlem jsme přijeli velmi brzo, a tak jsme museli čekat na odemčení fary. Až se fara odemkla, poctivě jsme všechno prohledali. *Prošli jsme všechny místnosti a připravili je na rozložení lehátek a příchod dalších účastníků.* Chvilí jsme počkali a dočkali jsme se i Spruši, Frantý, kosích bratrů a nově i Adama.

Ministrantů z Velkých Bílovic. Hned jsme se všichni ubytovali a večer jsme hráli stolní hry. Vedoucí dělali Franta a Sprůša.

2. den

Druhý den jsme se učili používat buzolu a vázat uzly. Po obědě jsme vyrazili na Baldovec (*vesnice a kemp*). Po cestě jsme hráli hry jako je např. Potopa. Protože bylo všude hodně šišek, zkoušeli jsme svoji mušku v házení na strom nebo do čtverce. Po návratu z výletu jsme večer opět hráli stolní hry a šli spát.

3. den

Tento den jsme navštívili Sloupsko-šošůvské jeskyně. Autobusem jsme jeli do Šošůvky a potom do Sloupu do jeskyní šli pěšky. V jeskyních bylo nádherně a také vyprávění o jejich historii bylo zajímavé. *V jednom místě – nad největší propastí v jeskyních, je krásná ozvěna. Průvodkyně nás vyzvala, aby někdo něco zazpíval. Radek přistoupil k zábradlí a spustil: Blíž k tobě, Bože můj... Průvodkyně vyvalila oči, že toto tam ještě nikdy neslyšela 😊.* Po cestě zpátky do Šošůvky na autobus jsme se stavili na kozí farmě, kde jsme si koupili sýry. Večer patřil již tradičně stolním hrám.

4. den

Dnes jsme šli na výlet na zříceninu hradu Holštejn, kde jsme si prohlédli hladomornu. Protože jsme nechtěli jít zpátky zase po svých, čekali jsme hodinu na autobus. Po příjezdu na faru byl oběd, potom polední klid a šli jsme na mši sv., která začínala v 5 hodin. *Z výletu jsme přijeli o půl 3.* Večer patřil opět stolním hrám.

Večery patřily stolním hrám

5. den

Po úklidu fary jsme vyrazili zpět k domovu.

Pohled do historie

V pohledu do historie žďářské farnosti pokračujeme rokem 1970. V tomto roce žďářskou farnost spravoval administrátor P. František Kolář.

Léta páně 1970

Nový rok začal opravdovskou zimou a hojností sněhu. Zima byla dlouhá – až do konce března a sněhu bylo mnoho. Velmi trpěla lesní zvěř a pudem

sebezáchovy ohryzávala kůru v korunách stromů. Velikonoce byly koncem března a na Bílou sobotu po Vzkříšení přepadla krajina sněhová chumelenice.

V měsíci dubnu jsme zdrenážovali spodní díl zahrady, který trpěl velkým vlhkem. Vodu jsme svedli do řeky. Na zahradě vysázeli 10 mladých stromků. V měsíci květnu jsme přistavěli část nové kůlny, která bude potřebná pro uschování nových desek před deštěm.

Po denní pilné práci ve škole nadešly prázdniny. Doba zaslouženého oddychu. Ale i během nich dosti práce ve škole a na farském poli. Rychle uběhly a nastal nový školní rok. Přinesl v otázce vyučování náboženství vážné změny. Dle nových předpisů se ruší možnost vyučovat náboženství v 8mém a 9 ročníku devítiletěk. Dlouholetá praxe – vyučovat v oddělení 2 hodiny týdně se mění a dle nového nařízení se může učit v oddělení jen jedna hodina týdně. Učí se bezplatně a může začít vyučování náboženství až od 1. října. Pro farnost Žďárec bylo povoleno vyučovat ve 4 odděleních. Žáků 90.

Během podzimu byla vyzděna nová kolna, a přikročeno ke stavbě nového tarasu u farské zahrady. Práce to namáhavá a nákladná. Nejprve bylo třeba rozebrat starý – poškozený taras, vykácet a vytrhat kořeny stromů – akátů, které byly vrostlé do starého tarasu. A potom stavba nového. S pomocí Boží – během jednoho měsíce stavba byla zhruba zhotovena. Zacementovány železné sloupky a provisorně napnut drátěný plot.

Začátkem listopadu byl dp. administrátor odvezen s výrůstky v kolenu do nemocnice. Za tři týdny se vrátil zpět. Bolesti však byly velké. Dne 8. prosince ráno po 6 hodině – když šel na svátek Neposkvrněného Početí Panny Marie do kostela zpovídat a celebrovat mši sv. – za hrozných bolestí upadl na schodech. Kolem pravé nohy – zapřené v zeď – při pádu se otáčelo celé tělo. A následky? Nalomená pánevní kost a kost pravé nohy pod krčkem doslova rozšrotovaná. Převoz do nemocnice. Během nemoci zastupoval obětavě dp. administrátor P. Bláha Stanislav, duchovní správce z Kuř. Nové Vsi.

Do vánoc téměř udržel se krásný podzim. Až o svátcích napadl poprašek sněhu.

A v duchovním životě? Sv. přijímání bylo v roce 1970 – 8.000. Několik mladých rodin asi s 15 dětmi se odstěhovalo do města. Dosti starých lidí, kteří chodili ve všední dny na mše sv. a ke sv. přijímání zemřelo. Možno říci, že menší obce venkova se vyliďňují a mnohé domky zůstávají prázdné. Je vidět značný úbytek školáků ve škole.

Zpracoval: R. Mašek

Páté evangelium

4.

Jan řekl: Hle, lev Judův, hle, ten, jenž nastolí v tomto světě spravedlnost.

Jan viděl Ježíše, jak jde k němu, a řekl: „Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa!“

(Jan 1,29)

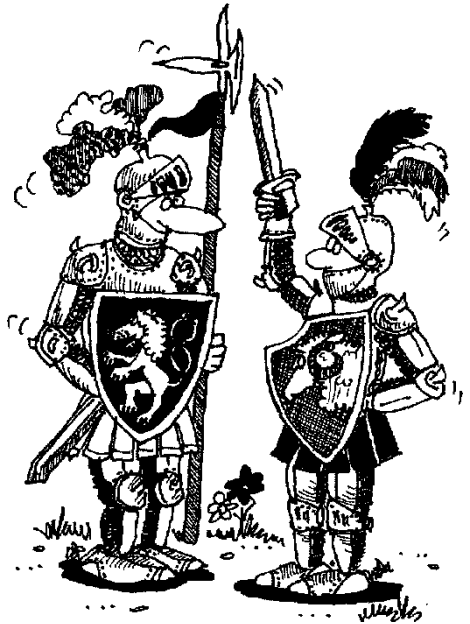
Záměna zvířat je zde velmi významná: beránka vystřídal lev a celé evangelium je rázem o mnoho lepší.

Evangelista Jan se tady bezpochyby dopustil omylu, vyplývajícího ze špatného porozumění. Předchůdce Jan Křtitel se při popisu přicházejícího Mesiáše vyjadřuje velmi silně: mluví o „sekeře přiložené ke kořeni“, o „lopatě“ sloužící k pročištění obilí a o „ohni“. Přirovnání k beránkovi se tedy nutně jeví jako naprosto nepřiměřené.

Lev je mnohem lepší, vždyť „je lépe žít den jako lev než sto let jako ovce“. Přísloví říká „chovej se jako ovce, vlk tě sežere,“ a přísloví přece vyjadřují hlubokou moudrost a zjevují nám též (byť zastřeně) Boží slovo. Bylo by známkou přepjatého klerikalismu něco takového opomíjet, tím spíš, že i lev je biblické zvíře a že tentýž evangelista jako by se kál za to, co napsal ve čtvrtém evangeliu, zvolá v Apokalypse v souvislosti s Kristem: „Zvítězil lev z Judova kmene.“

Někdo, kdo si plně neuvědomuje závažnost této otázky, by snad mohl namítnout, že beránek i lev jsou přece zvířata předurčená k tomu, aby se – jak říká prorok Izaiáš – společně popásala na téže louce.

Nahrazení beránka lvem má však dalekosáhlý význam. S ovci ve znaku křesťanství, tísněné ze všech stran různými utiskovateli, jen smutně bečelo nad

tím, jak je svět nespravedlivý, ale k žádné změně se neodhodlalo. K čemu by to bylo, nabádat lidi ve světě plném vlků, aby se chovali jako beránci? Kdo jiný by z toho mohl mít prospěch než právě vlci?

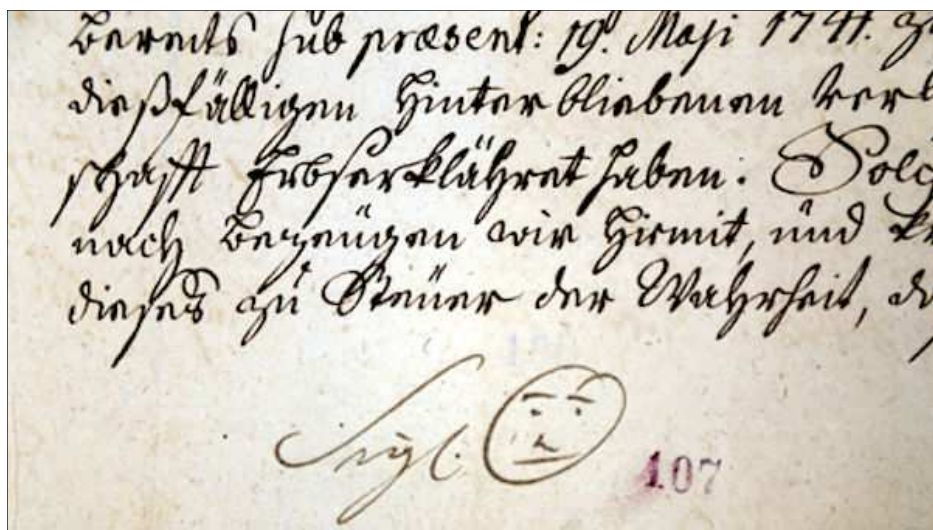
Co je utlačovaným a hladovým po tom, že nějaký vykupitel vzal hříchy na sebe, a tak je vymazal? Chtějí se svého břemena konečně zbavit, ale tím, co už nedokážou dál sami nést, nejsou viny, ale bída a společenská nerovnost.

Se „Ivem Judovým“ se v nás opět zrodila naděje!

(z knihy *Páté evangelium*, Giacomo Biffi)

Opat žďárského kláštera používal smajlík před téměř třemi sty lety

Jako autor smajlíku je označován proslulý americký designér Harvey Ball, který ho vytvořil v roce 1963. Badatelé ale zjistili, že stejná značka se vyskytovala v hospodářské korespondenci opata kláštera cisterciáků ve Žďáře nad Sázavou Bernarda Henneta, a to už v polovině 18. století.

Smajlík použitý v korespondenci žďárského opata

O nálezu se rozhovořil pro ČTK David Merta z brněnské Archaie. Opat „smajlík“ v korespondenci na konci listiny používal asi zcela běžně přinejmenším v roce 1741. Podle Merty byla značka na listině vztahující se ke korespondenci o zřízení hrncířské dílny v domě žďárského opata na dnešním Zelném trhu v Brně, který se nyní opravuje.

„Bud' to může znamenat, že označil místo, kde měla být pečeť, nebo to znamená, že někdo schválil dokument,“ uvedl Merta. Podle něj smysl značky, která jako by z oka vypadla dnešnímu smajlíku, není zcela jasný. Vysvětlit by to mohlo další bádání.

„Takže budeme bádát dál a hrdě se tak stáváme průkopníky smileylogie, tedy pokud už neexistuje,“ stojí v nadsázce na webu brněnské Archaie.

Bernard Hennem se stal opatem ve Žďáru po smrti opata Václava Vejmluvy v roce 1738. Navázal na Vejmluvovy rozsáhlé stavební aktivity. Nechal dostavět klášterní prelaturu a opravit vzniklé škody po požáru. Nechal též vyzdobit sochami, po vzoru pražského Karlova mostu, žďárský most přes řeku Sázavu.

Aktivní byl i v Brně. Pro šlechtu církevní i světskou bylo přitom typické, že si budovala reprezentativní domy v královských městech. Do Brna se stahovala například v případě ohrožení. Pro kláštery vzrostl význam města po ustanovení brněnského biskupství koncem 18. století.

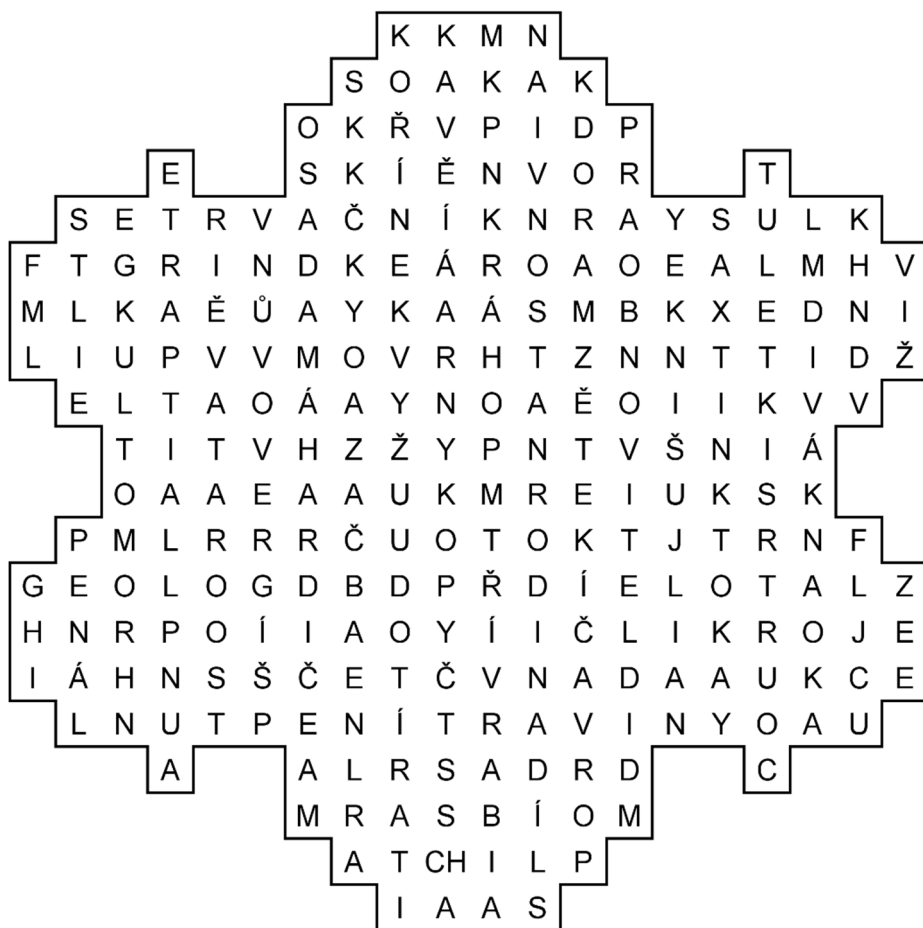
www.idnes.cz, ČTK

FOTO: <http://www.archaiabrno.org>

* * * * *

Děti na táboře: „Nemáme nic proti stezce odvahy... Ale jít mimo dosah wifi, to už je fakt moc!“

Na Zelený čtvrtek se dřív modlívala zvláštní pobožnost. Víte, jak se jmenovala?

AUKCE, AZBEST, BARVÍŘ, COURT, DIVÁK, DOMNĚNKA, DRAHÁ, FARANDOLA, FLUTTER, GEOLOG, GRIND, HEMATOMY, HROMOTLUK, ILJUŠIN, INDEX, KAKAO, KLUSY, KMETI, KOŘÍNEK, KOTOUČ, KRAJE, KROJE, KUBIŠTA, LETARGIE, LETKIS, MAROD, MAŘKA, MILIARDA, MLÍČÍ, MRAVY, NAIVNOST, NEPTUN, OBNOVITEL, OSADA, OTÍRATI, PARTE, PENÁL, PĚNKAVA, PLIČTA, POHÁR, POKYN, PONRAVA, PORAZY, RODINA, ROVNĚ, SETRVAČNÍK, SLÍDA, SPARTA, SRNČE, SRNČÍ, TENOR, TRAVINY, UKROJIT, UZÁVĚR, VALONI, VNADA, VNIKNUTÍ, VSKOK, VŮDČÍ, ZLATO, ŽARGON, ŽVÁST

ZA POKLADY
VÍRY

ANDĚLÉ

Víte, že andělů je velmi mnoho? Jsou to rozumné duchovní bytosti, které stvořil Bůh. Andělé neustále slouží Bohu a oslavují ho - to je jejich provádě poslán.

Anděle Boží, strážce můj, prosím tě,
vždy při mě stůj!
Pomocnou ruku mi dej,
ve všem mi pak pomáhej,
abych vždy a v každé chvíli,
vedl život Bohu milý
a tak tebou chráněný, byl jednou
v nebi spasený. Amen.

Andělé mají i další úkoly, které jim svěhuje Bůh. Když se narodí člověk, Bůh pošle anděla, který ho doprovází celý život - všude, kde se nachází: ve škole, doma, na ulici, při hrách nebo na hřišti. Je to anděl strážný, který nás nikdy neopustí. Vede nás k dobrým myšlenkám, pracem a slovům a chrání nás od zlého. Ale každým našim hříchem odmítáme jeho pomoc. Andělé strážní se za nás modlí a naše modlitby přednášejí Bohu.

České slovo **anděl** pochází z řeckého angelos. **Co slovo anděl znamená, se dozvíš, když vypíšeš písmenka jen z políček s hvězdou.**

P	R	O
A	S	N
E	A	L

Skamarád' se se svým **andělem strážným**. Obrací se na něho s modlitbou a prosbou o pomoc. Nezapomínej na něho. Pozdrav ho hned ráno a večer se s ním rozluč. Bůh dal andělům i jména. Je však jen málo andělů, jejichž jména známe.

Napiš, které anděly znáš jménem a čím jsou známi:

Jedním z andělů se známým jménem je archanděl Gabriel. On oznámil Zachariášovi, že se mu narodí syn Jan. Panně Marii zvěstoval, že počne z Ducha Svatého a porodí Božího Syna Ježíše.

Určitě i ty znáš z Bible tento příběh a nebude ti dělat těžkosti seřadit obrázky od zvěstování až po Ježíšovo narození.

Co předcházelo tomu,

že se i dnes můžeme radovat z příchodu Pána Ježíše na svět?

Archanděl Gabriel přišel k Panně Marii a oznámil jí, že se má stát Boží Matkou. Panna Maria s tím souhlasila. I my zdravíme naši Nebeskou Matku slovy, kterými se na ni obrátil anděl. **Určitě je znáš i ty a doplň správně chybějící slova.**

Zdrávas, Maria, _____ plná, Pán s tebou; požehnaná ty _____ ženami
a požehnaný _____ života tvého, Ježíš. _____ Maria, Matko Boží,
pros za _____ hříšné nyní i v _____ smrti naší.
Amen.

Když se Ježíš narodil, andělé spolu s nebeskými zástupy velebili Boha. Zprávu o tom oznámili pastýřům.

Podle velikosti andělů správně seřad slova andělského chvalo zpěvu.

Co nás čeká

Zpovídání před Velikonocemi

Olší:	pátek 7. dubna	15:00
Žďárec:	sobota 8. dubna	10:00
Dolní Loučky:	neděle 9. dubna	14:30
Tišnov:	sobota 8. dubna	15:00

14. dubna – Velký pátek

Tento den, památka umučení Páně, je dnem přísného půstu (půst od masa a půst „újm“ - jen jednou za den úplné nasycení). Tento přísný půst jsou povinni zachovávat dospělí od dokončeného 18. roku věku do dokončeného 59. roku věku. Mladiství od 14. do 18. roku a starší nad 59 let se mají v tyto dny zdržet jen masitých pokrmů, ale dávku jídla si nemusí krátit. Nemoc, těžká tělesná práce a jiný podobný vážný důvod od újmy v pokrmu osvobozují.

Pořad bohoslužeb ve Svatém týdnu

Ve všech farnostech budou bohoslužby ve stejný čas a to:

Zelený čtvrtek	18:00
Velký pátek	18:00
Bílá sobota	20:00
Hod Boží	v obvyklý čas nedělní mše svaté
Velikonoční pondělí	Žďárec: 8:00 Dolní Loučky: 9:30

Pouť k sv. Jiří v Olší

V neděli 23. dubna 2017 v 8:00 bude ve farním kostele v Olší sloužena poutní mše svatá k patronovi kostela sv. Jiří.

Vystoupení kapely F6

V sobotu 29. dubna v 19:00 hod. vystoupí v Orlovně v Dolních Loučkách romská evangelizační kapela F6 ze Slovenska.

Poslední slovo mají děti: Ježíš Kristus

„Kdo se první dozvěděl o tom, že se narodil Ježíšek?“
„Ovčáci.“

„Kde žil Pán Ježíš, než začal veřejně působit?“
„Pán Ježíš žil 30 roků v Jordánu.“

„Jak se jmenoval dědeček Pána Ježíše?“
„Prabůh.“

„Byl sv. Josef tatínkem Pána Ježíše?“
„Nebyl.“
„A co byl?“
„Ten...no, ten...pě pě pě...pěstitel!“

„Pán Ježíš uzdravil deset malomyslných.“

„Ježíš řekl Petrovi: 'Neboj se, od této chvíle budeš chytat lidem ryby.'“

„Jaký další zázrak udělal Pán Ježíš?“
„Rozdrobil chleba.“

Katechetka rozdává dětem samolepky.

Na jedné je graficky zobrazena Ježíšova tvář.

Jedna žačka se upřímně diví: „Jé, paní učitelko, to je Pán Ježíš! Jak se vám ho podařilo vyfotit?“

„Děti, kdo z vás si vzpomene, jak se jmenoval muž, který původně nechtěl Pána Ježíše ukřižovat, ale na naléhání lidí jim ho vydal a umyl si ruce na znamení, že za to nemůže?“

Po chvilce ticha: „Už vím, byl to pirát.“

*Z knihy **Poslední slovo mají děti***